

436676

NAŠA LUČ

december 2004, letnik 53, številka 10

MESEČNIK ZA SLOVENCE PO SVETU

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

V službi ljudem	2
Pridi, gospod Jezus	6
Msgr. Alojz Uran, novi ljubljanski nadškof in metropolit	7
Slovenski dom v centru Berlina	8
»Veseli post« pred božičem	9
Leto pozitivnih sprememb	10
Prisluhnimo domovini	11
Slovenija moja dežela	13
Bil sem tujec in ste me sprejeli	15
Iz življenja naših župnij	16
Leto brez sonca	36
Lučkin kotiček	41
Malo za šalo	42
Oglasi	43

Prva str. ovitka: Tamino Petelinšek: Čiščenje
Druga str. ovitka: A. Veber: Veliki Nerajec, gudala
Tretja str. ovitka: D. Dyllong: Baasem 2004
Četrta str. ovitka: A. Veber: Sv. Katarina

BLAGOR LAČNIM IN ŽEJNIM PRAVIČNOSTI

Dragi rojaki! Sveti oče nas je popeljal v leto evharistije. Skozi vse cerkveno leto, ki je pred nami, se bomo poglabljali v največjo skrivnost naše vere, v skrivnost Gospodove navzočnosti med nami pod podobo kruha in vina.

Evharistija povzema in nadaljuje vso zgodovino odrešenja. Vanjo so vključeni vsi dogodki in vsa obdobja cerkvenega leta – tudi advent, to je čas pričakovanja in priprave na Kristusov prihod. Kakor se je izvoljeno ljudstvo skozi stoletja pripravljalo na Kristusovo rojstvo in njegov prihod na svet, tako se Cerkev vsako leto v adventu skrbno pripravlja na njegovo učlovečenje in letos še posebej na njegovo utelešenje pod podobo kruha.

Ko je izvoljeno ljudstvo opešalo v gorečnosti za postavo in hodilo po svojih potih, mu je Gospod obljubil po preroku Amosu: »Glejte, pridejo dnevi, govori Gospod, ko bom poslal v deželo lakoto, ne lakote po kruhu in ne žeje po vodi, temveč po poslušanju Gospodove besede« (Am 8,11). Tudi po poslušanju besede, ki je napovedovala Kristusov prihod. In ko novozavežno božje ljudstvo opeša v hrepenenju po prejemanju Gospodovega telesa, ga Kristus sam spodbuja in vabi: »Ne delajte za jed, ki mine, temveč za jed, ki ostane za večno življenje in ki vam jo bo dal Sin človekov; njega je namreč s svojim pečatom zaznamoval Oče, Bog« (Jn 6,27).

Advent je torej zlasti čas priprave, čas pričakovanja in hrepenenja. Znan ajdovski zdravnik mi je kot bogoslovcu ob neki priložnosti dejal: »Najboljša tableta za želodec je tisti očenaš, ki ga družina moli pred jedjo, ko se že kadi iz polne sklede sredi mize in se širijo iz nje dražljivi vonji ...« Čakanje na obed in zadrževanje slasti nikakor ni izguba časa ali škodljivo mučenje samega sebe, temveč potrebna in koristna priprava na uživanje jedi.

In kakor je ustrezna priprava blagodejna za uživanje telesne hrane, tako je ustrezna priprava blagodejna tudi za uživanje duhovne hrane. In adventni čas z vsemi svojimi prerokbami in obljubami urešničuje v nas prav to pripravo, ko poživlja naše pričakovanje in povečuje naše hrepenenje po Gospodovem prihodu in ko zbuja v nas duhovno lakoto po prejemanju njegovega telesa pod podobo kruha.

Dragi rojaki, pripravimo pot Gospodu. Pa ne samo pot do hiše, pripravimo mu tudi prostor v hiši. Hrepenenje po človeku je velika značilnost našega Boga: »Glej, pri vratih stojim in trkam. Če kdo sliši moj glas in vrata odpre, bom vstopil k njemu in bom večerjal z njim in on z menoj« (Raz 3,20). Blagor lačnim in žejnim pravičnosti, kajti predvsem njim velja povabilo: 'Blagor povabljenim na Jagnjetovo svatbo.' Želim vam lep božični večer v družbi pastirjev ob jasliah, v katere je položen kruh iz nebes – novorojeni Zveličar.

Jurij Bizjak, koprski pomožni škof

V službi ljudem

Kdo je Gabrijela Križan?

Sem ženska, ki se veselim svojega življenja. Božja volja je, da živim in da opravljam svoje poslanstvo tu na zemlji, kolikor mi uspe spoznati in narediti, kar Bog želi od mene.

Tvoj rojstni kraj in tvoj dom?

Moj rojstni kraj je župnija Sv. Rok ob Sotli, to je blizu Rogatca. Moja vas, pravzaprav kraj se imenuje Log. Leži pa na meji s Hrvaško ob reki Sotli, petsto metrov nadmorske višine. Log je po hribčku raztreseno naselje. Hiše so vsaka zase. Okrog njih pa vinogradi, travniki, sadovnjaki, malo njivic pa veliko gozda.

Kakšna je bila tvoja družina, starši, bratje, sestre?

Moj oče je Jože Križan, mama Monika, rojena Potočnik. Tudi njuni družini sta bili veliki, vsaka je imela po 12 otrok. Nas pa je bilo šest otrok, trije fantje in tri dekleta. Z nami je živela še mamina mlajša sestra, ki je imela od rojstva nekoliko nerazvite roke in noge. To je bila moja druga mama. Učila nas je, jemala na pašo, z nami molila, pela. Oče je bil kamnosek in je hodil na delo. Pripravljali so velike kamnite kose za izvoz. Te ogromne obrezane kamne so potem prevozniki z voli odpeljali v dolino na vlak. Takrat še ni bilo asfaltiranih cest. Oče je delal tam cel dan in se je vračal proti večeru. Šolo smo imeli štiri kilometre vstran in prav tako dolga je bila tudi pot v cerkev k sv. Roku. Hodili smo peš.

S čim ste se ukvarjali, kaj ste delali otroci?

Mi smo bili doma z mamo in teto ter pomagali pri živini in na polju. Želi smo, mlatili, stepali, nosili smo vodo in drva. Odpravljali smo živino, pomagali na polju, nosili smo listje, drva, nakupljeno iz trgovine. Vse se je nosilo. Tako je pač na domačiji v bregu. Delo je vodila mama. Moj brat je menil, da smo pokrajinsko del Haloz. Sama to nerada slišim, počasi pa se s tem tudi strinjam, ker je tam še veliko bolj hribovito kot pri nas.

Kakšno je bilo pri vas versko življenje?

Bili smo verna družina. Oče in mama sta izhajala iz vernih družin in sta vero živela ter jo izročila nam. Sodelovala sta pri pevskem zboru. Redno smo hodili k mašam ob nedeljah, večkrat pa tudi ob delavnikih. V nedeljo popoldne smo šli velikokrat k večernicam. Ata

Gabrijela Križan

in mama sta šla vedno k zgodnji maši, mi otroci pa s teto k drugi. K večernicam pa smo šli skupaj z mamo. Hodili smo k zornicam in na majniške pobožnosti. Tudi fantje so šli, ker so bili ministranti. Doma smo molili redno zjutraj, pred jedjo, po jedi in zvečer. Ob nedeljah je bil cel rožni venec, med tednom pa očenaši v različne namene in priprošnje ter ena desetka rožnega venca. Molitev doma je vedno vodil ata. To je bila njegova naloga.

Tvoj brat Emil je duhovnik. Ti si nekoč želela postati redovnica. Je to duhovno iskanje pogojeno v družini in domačem okolju?

Tudi, verjetno tudi, ker sta dve mamini sestri tudi redovnici usmiljenki. Ena je že pokojna, druga še živi v Šentjakobu pri Črnučah. Tudi jaz sem vstopila v samostan misijonark franciškanek. Redovna hiša je bila na Hrvaškem, ker ta red takrat ni mogel priti v Slovenijo. Začele so pravzaprav na Cresu, kjer so jih podpirali minoriti. Pri petnajstih in šestnajstih letih sem bila sama gotovo odločena, da je to zame prava pot, da je to moj poklic. Moje tete so tedaj delovale v Beogradu, a meni je bilo to predaleč. Pa tudi njihovega reda nisem poznala. Mi pa smo imeli zveze z minoriti na Ptujju in oni so me usmerili v to skupnost. Bila sem pripravnica, potem pa sem tik pred preobleko zbolela. Zdravniki so ugotovili napako na srcu. Samostanska pravila ne dovoljujejo bolnim osebam vstopa v red. Poslali so me na preglede in preden se je vse pojasnilo, sem šla domov. Šla sem pomagat minoritom k Sv.

Trojici v Haloze. Potem pa so zdravniki povedali, da lahko s to napako opravljam vsa dela. In so me vzeli nazaj v samostan. Poslali so me v Bonn, kjer so nemški minoriti potrebovali pomoč v svojem internatu za mlade fante, ki se pripravljajo na redovno življenje in obiskujejo gimnazijo. Sestre smo jim kuhale in opravljale hišna dela. Takrat sem imela že začasne zaobljube.

Potem pa se je vse znova zapletlo.

Da, nastale so nove zdravstvene težave in s tem odprta vprašanja s strani reda. Tako sem iskala nasvet pri škofu Leniču, ko je prišel zaradi birme v Nemčijo. V pogovoru mi je svetoval, naj zapustim samostan, kar je bilo zame zelo trpko, vendar sem storila ta korak.

Tako se je torej začela tvoja izseljenska zgodba. Koliko časa si že v Nemčiji?

Od leta 1969, torej 35 let. Najbolj pogrešam svojece, brate in sestre, njihove družine, nečake, nečakinje. Tukaj v Münchnu mi je to nekoliko lažje, ker sem veliko bližje domu. Večkrat grem lahko na kratek obisk. Seveda je bilo na začetku težje v Porurju, ne le zaradi velike oddaljenosti, ampak na splošno. Takrat me je nosila slovenska skupnost. Tam sem našla del domovine, pri maši in v pevskem zboru Slovenski cvet.

Veliko si pomagala slovenskemu duhovniku dr. Pavlu Robiču. Kako je prišlo do tega?

Ko sem odhajala iz samostanske skupnosti, mi je tudi on prišel naproti. Spoznala sem ga preko dr. Amanna, ki je bil odgovoren za pastoralo priseljencev pri Nemški škofovski konferenci. Ta me je napotil k njemu. Vendar sem najprej sama poskušala najti stanovanje in službo. Obrnila sem se na sorodnike, na družino Žmavc v Oberhausnu. Sprejeli so me k sebi in poskrbeli, da sem preko znancev dobila službo v bolnici v Bottropu. Bila sem čistilka in delila hrano. Potem sem poiskala tudi stik z g. Robičem. Prosil me je, naj mu pridem pomagat ob sobotah in nedeljah urejat gospodinjska dela. Sprejela sem in mu hodila ob koncu tedna čistit stanovanje in kuhat, dokler se ni upokojil in se do svoje smrti preselil v Oberhausen.

Ta mož je bil zelo izobražen in zaslužen za slovenske begunce. Kako se ga ti spominjaš?

Meni je bil takrat v veliko oporo. Po odhodu iz samostana sem bila včasih zelo negotova, zmanjkovalo mi je tal pod nogami. On mi je dajal pogum, občutek, da bom zmogla, da moram naprej. Odpiral

mi je širši pogled na življenje. Iz svoje razgledanosti mi je odpiral spoznavanje stare grške literature. Presenetilo me je, kako je poznal slovenske klasike. Znal je večino Prešernovih pesmi na pamet.

Tvoj današnji poklic je bolniška sestra. Kje si se izučila te stroke?

Sorodniki so me opozorili, da v Marijini bolnici v Mühlheimu nudijo tečaj za bolničarko. Napisala sem prošnjo in bila sprejeta. Leta 1973 sem začela obiskovati šolo in ostala tam kot bolničarka vse do leta 1987.

V slovensko skupnost si prišla s pripravljenostjo za sodelovanje.

Slovenska skupnost mi je bila tedaj del moje domovine. Zelo globoko sem doživljala slovenske maše in druženje po njih. Na prireditvah smo se dobivali s širokim krogom Slovencev. Posebej mi je veliko pomenil pevski zbor. Doma v družini smo tako radi peli. To mi je veliko pomenilo.

Svoje življenjsko poslanstvo si našla v skrbi za ostarele ljudi.

Najprej sem to našla v skrbi za bolnike. Ob njih sem nekako zaživela, začutila sem, da mi dajejo možnost, da se uresničijo moji življenjski ideali. Dobro sem se vživela tudi v okolje sosester, ki so delale z mano. Med

Ga. Schieberl se sestre Gabi vedno razveseli in rada pove kaj zabavnega.

njimi je bilo veliko različnih po kulturi in narodnosti. Prav srečna sem bila tam.

Delo za bolne ljudi lahko človeka bogati?

Da. Kadarkoli sem iskala smisel življenju, mi je vedno znova pomagalo tole pravilo: 'Kar ste storili kateremu od najmanjših, ste meni storili.' In kadar mi je zelo težko iti v službo ali kaj drugega, tedaj v tem najdem novo moč in podlago svojemu delu. V tem najdem Jezusa, če smem temu tako reči. In potem gre lažje. Tako sem zadovoljna s svojim poklicem.

Ostareli so zanemarjeno in pozabljeno bogastvo družbe. Damo jih v domove, da nam ni pred očmi njih betežnost in se ne moremo ob njih nič več učiti. Kaj si se ti naučila ob njih?

Človek postane majhen ob teh ljudeh. Ko gledaš, kaj bo tvoja pot, ko boš njim podoben, ko ne boš več močan in si ne boš mogel več sam narediti vsega. Ko boš odvisen od drugih. Vedno, ko dajem nekaj zanje od sebe, mi oni dajejo nazaj več s svojo hvaležnostjo, s toplim pogledom, če ne zmorejo česa drugega. Dajo vedeti, da vedo, da je ob njih nekdo, ki jih ima rad. Prav to tudi najbolj pogrešajo.

V čem je teža tega poklica?

Teža poklica je v tem, ker današnja družba in njene strukture ne gledajo več na človeka kot takega, ampak ga vidijo kot enoto, ki jo je treba zaposlit ali oskrbeti. Pri nas mora biti vsako delo opravljeno v nekem predpisanem času, to pa pomeni, da bolniškemu osebjni ni več dano samostojno presoditi potrebe starega člove-

ka. Ne glede na stanje bolnika nam predpišejo npr. dvajset minut za jutranjo nego bolnika. In potem ne moreš narediti vsega tako, kot bi rad in bi bolnik potreboval. Zato trpiš sam in trpijo ljudje. Nekateri še sami lahko pokličejo sestro in povedo, kaj potrebujejo, drugi pa tega ne zmorejo več. Nekateri tudi izkoriščajo to in zahtevajo več, kakor so res potrebni, drugi, ki ne morejo več izraziti niti svojih potreb, pa ostanejo brez pomoči. Težava je, ker moramo pisati vedno več poročil in nam ostaja vse manj časa za bolnika ali ostarelega. Nadzorne službe pa prihajajo kar naprej z novimi zahtevami birokratskega značaja. Nadzirajo, ali smo prav izpolnili obrazce in ali smo zadostili predpisom, ne zanima pa jih, ali je človek zadovoljen in srečen v oskrbi doma ali bolnice. Ne vprašajo, ali smo mu postregli, kakor bi on želel ali je potreben.

Postmoderne družbe zagovarjajo tudi legalno evtanazijo. Starejši ljudje včasih rečejo: 'Ko ne bom zmogel nič več, raje odidem prostovoljno iz življenja, kakor da sem drugim v nadlego.' Kaj meniš o tem?

Moram reči, da se ta tema v našem domu le redko omenja. Pri tem je seveda vprašanje, kaj je vrednota življenja in človeka. Tudi ko človek nič več ne more, ima svoje dostojanstvo. Življenje samo ima svoje dostojanstvo do konca.

Tudi takrat, ko človek sam reče, da ni vredno več živeti?

Udobno je v starostnem domu, vendar brez človeške bližine to malo pomeni.

Mislím, da je tako. To sem trdno prepričana. Vsaj na tem oddelku, kjer delam, tema evtanazije ni nikoli prišla do te stopnje, da bi se kdo odrekel svojemu življenju.

Najbrž ostarelim le izjemoma pride na misel, da je bolje oditi. Ljudje se bolj oklepajo življenja do zadnjega, kakor da bi bežali iz njega?

Največkrat je tako. Zelo redko sem doživela, da je nekdo rekel, 'Zdaj pa ne bi hotel več' ali 'Nočem več. Dajte mi nekaj'. Tega ni. Vsaj pri nas ne.

Župnijskih gospodinj povsod primanjkuje, je to neporen poklic?

No, moram reči, da imam tu tudi svojo korist. Prvič je moje delo plačano. In vedno se ob duhovniku veliko naučim. Na razpolago imam veliko knjig, ki si jih lahko sposodim in berem, ko imam čas. In tudi gospod Zdešar je vedno pripravljen kaj razlagati, lahko debatirava in razglablja z menoj. Veliko mi daje misliti tako glede zadev vere in tudi javnosti, politike, na primer glede aktualnosti, kot so volitve, ipd.

Te zanima politika? Kako presojaš zadnje volitve?

Zelo sem bila vesela. Zadovoljna sem, ker imam upanje, da bodo te stranke, posebej Nova Slovenija in Slovenska demokratska stranka, zastavile pot iz tega mrtvila, da se bodo vsaj nekateri če ne vsi uspeli vračati k vrednotam, ki so ohranile naš narod do sedaj. To so vrednote zdrave družine, mladine, ki sega po visokih idealih duha, ne pa samo kariera in materilizem.

Kakšna so tvoja pričakovanja glede razvoja slovenske družbe?

Ne vem, kako bi najbolje povedala. Gledam bolj na te stvari: družina, mladina, otroci ... Molim in prosim, da bi družine spet postale tisto, kar so po naravi. Naj bodo to, kar je družina. Se pravi, ne samo eden od staršev, samo en rednik. Mladina naj bi našla spet razmere, kjer bi se lahko nasrkala pristnih vrednot življenja. Naj ima dostop do vrednot, ki človeka nosijo, ga oblikujejo v njegovi notranji svobodi in dostojanstvu.

Kaj ti pomeni po tridesetih letih bivanja na tujem domovina?

Domovina mi govori, da sem Slovenka in da nekam spadam, da sem tam doma. Tam so moji svojci. Povezana sem z domačo faro. Ko sem doma, sem tudi

Njena posebna ljubezen je vrt in rože v njem.

v cerkvi med svojimi. Starši so pokopani na domačem pokopališču. In domovina mi pomeni, da bom nekoč spet prišla nazaj v svoj domači kraj.

Je hrepenenje po domovini veliko?

Še vedno. Zaenkrat še ne načrtujem vrnitve. Imam še nekaj delovnih let. In ko pride čas, upam, da se bo odločilo prav po mojem srcu in željah.

Kaj ti pomeni duhovna vez s skupnostjo?

Malo mi je težko, ker v Münchensko slovensko skupnost ne morem prihajati redno k mašam in na srečanja. Velikokrat delam tudi ob sobotah in nedeljah, včasih vsakih 14 dni, včasih še pogosteje. Sem in tja pa grem rada domov k sestri, ki je tudi bolna. V hiši imamo kapelo in kadar je g. Zdešar doma, imava mašo na domu. Takrat vključim v molitev in prošnjo najprej duhovnike, ki so mi naredili veliko dobrega, starše in sorodnike, pa tudi moje sodelavce in moje bolnike. Rada pa tudi ob četrtkih posebej molim za duhovne poklice. Tako se jim najbolje oddolžim za vse, kar sem po njih prejela. Na ta način spremljam njihovo delo in njihova prizadevanja za Slovence po svetu.

Imaš še kakšno misel za bralce Naše luči? Tudi ta nas povezuje in združuje.

Najprej se moram najlepše zahvaliti slovenski skupnosti v Oberhausnu, pevskemu zboru iz Moersa, posebej gospe Oblakovi pa tudi slovenski skupnosti v Münchnu. Naj bomo povezani, čeprav se velikokrat ne vidimo osebno. Duhovno pa smo lahko drug drugemu vedno zelo blizu.

Hvala za ta pogovor, gospa Gabrijela.

Pogovarjal se je Janez Pucelej

Pridi, gospod Jezus

Že dolgo se ukvarjam z mislijo, ki mi jo narekuje bogoslužje prve adventne nedelje. V vseh treh bogoslužnih letih so evangeliji prve adventne nedelje usmerjeni v ponovni Kristusov prihod, ki ga bodo naznanila »znamenja na soncu in luni in zvezdah in na zemlji in med narodi ... « (Lk 21,25). Bo kakor v Noetovih dneh, poudarja evangelist Matej. Izbrani evangelijski odlomki nas vabijo k čuječnosti: »Bodite torej budni, ker ne veste, katerega dne pride vaš Gospod ... ob uri, ko ne pričakujete, bo prišel Sin človekov« (prim. Mt 24,42-44). To je vse lepo in prav. Toda zakaj toliko strahu, zakaj grožnje? »Ljudje bodo koprneli od strahu in pričakovanja tega, kar pride nad ves svet: zakaj nebeške sile se bodo majale« (Lk 21,26). Zakaj tako ob začetku adventa, ki je vendarle čas tihega notranjega pričakovanja Jezusovega rojstva, nekakšna intimna oaza, kjer je vse tako spokojno, mirno, brez vsakih nasprotij?

Advent je čas dvojnega pričakovanja: Kristusovega zemeljskega rojstva in njegovega drugega prihoda. V ospredju je seveda konkretna duhovna priprava na obhajanje božiča. Zato lahko ta vidik popolnoma izpodrine drugega, misel na dokončno odrešenje vsega človeštva, vsega sveta in vsega vesoljstva, misel na Kristusov drugi prihod. Čedalje bolj se mi zdi pomembno, da v adventnem času uravnotežimo obe pričakovanji in se s tem izognemo zgolj čustvenemu, intimnemu doživljanju Kristusovega prihoda na svet.

Če nas obhajanje spomina Kristusovega rojstva vodi po eni strani v pastirsko idilo betlehemskega poljan, k an-

gelskemu petju in legendarni poti treh modrih, nas po drugi strani sooča tudi s kruto resničnostjo, z golo zgodovinsko resnico: mesto Betlehem je negostoljubno, ustreže tistemu, ki ima položaj in ki plača, deželi vlada oblastželjni in kruti kralj Herod, ki mori dojenčke, Jožef in Marija sta z novorojenim Jezusom prisiljena iti na begunsko pot v Egipt. Novorojeni Odrešenik ni prišel v pravljico deželo, kjer dobro zmaguje in je hudo kaznovano; prišel je v svet, ki ga obvladujejo strukture zla. Zato ni čudno, da je starček Simeon v jeruzalemskem templju za Jezusa napovedal, da bo znamenje, kateremu se bo nasprotovalo, za Marijo pa, da jo čaka meč bolečin, ki bo presunil njeno dušo.

Prav nič pravljico ni bil na ta svet rojen naš Odrešenik Jezus Kristus. Prav nič pravljico tudi ni odšel s tega sveta. Jasli in križ. In vendar ... ob vsem tem oznanilo upanja, vesela vest, evangelij: božje kraljestvo je med vami. Blagor ubogim, blagor žalostnim, blagor miroljubnim, blagor čistim v srcu, blagor preganjanim ... njih je nebeško kraljestvo. Pričevanje za Boga, za radikalno dobro, ki je v svetu in v človeku, pričevanje za novi svet božjega kraljestva, za nova nebesa in novo zemljo, je neuničljiva dediščina krščanstva. To je njena večna preroška naloga. Kot pregnanec jo je dodobra začutil in zaživel apostol Janez na otoku Patmosu, kjer je napisal zadnjo knjigo svetega pisma, Apokalipso, Janezovo razodetje.

»Čas je blizu ...« (Raz 1,3; 22,10) piše s tresočo roko starček Janez. Tu seveda ne misli na časovno bližino tisočih ali stotisočih let, ki nas lahko še ločijo do Kristusovega drugega prihoda. Misli na vsebinsko bližino krščanskega oznanila. Zato na koncu Razodetja vzklikne: »Amen, pridi, Gospod Jezus!« (Raz 22,20).

Pridi, Gospod Jezus! S tem adventnim vzklikom bomo tudi mi, kristjani današnjega časa, klicali Gospoda in pričakovali njegov dokončni prihod. Čas tega zadnjega dogodka človeške zgodovine je blizu; polnost časov je že nastopila s prvim Kristusovim prihodom. Blizu je čas, ko bo Bog vse v vsem, ko bo použita smrt, ko ne bo več solza in bolečin, ko bodo ključni zgodovine odprli zadnji pečat in bo Jagnje prejelo slavo in čast. Le na podlagi tega krščanskega upanja postane obhajanje božiča utemeljeno, trdno zasidrano v toku odrešenjske zgodovine, sicer je lahko le čustveno doživeti praznik toplote, ki ga ne narekuje vera, ampak bolj tradicija, okolje, navade ...

Zvone Štrubelj

Msgr. Alojz Uran, novi ljubljanski nadškof in metropolit

Zvonovi ljubljanskih cerkva so v ponedeljek, 25. oktobra 2004, opoldne, slovesno naznanili, da je sveti oče papež Janez Pavel II. msgr. Alojza Urana imenoval za novega ljubljanskega nadškofa in metropolita. Msgr. Alojz Uran se je rodil 22. januarja 1945 v Spodnjih Gameljnah v župniji Šmartno pod Šmarno goro v kmečki družini kot zadnji od treh otrok. Maturiral je leta 1964 na bežigrasjski gimnaziji. Po študiju na Teološki fakulteti v Ljubljani ga je nadškof Jožef Pogačnik na praznik apostolov sv. Petra in Pavla 29. junija 1970 posvetil v duhovnika. Novo mašo je imel 12. julija 1970 v domači župniji Šmartno pod Šmarno goro.

Svojo prvo duhovniško službo je kot stolni vikar (kaplan) nastopil v stolni župniji sv. Nikolaja v Ljubljani, kjer je ostal do leta 1973. Od leta 1973 do 1977 je bil na študiju v Rimu. Na katehetskem inštitutu pedagoške fakultete Papeške salezijanske univerze je opravil katehetsko pedagoško specializacijo in leta 1977 študij zaključil z magisterijem o katehezi odraslih. Po vrnitvi v Ljubljano je istega leta postal rektor malega semenišča pri sv. Petru v Ljubljani. Leta 1980 je bil imenovan za župnika velike župnije Ljubljana Šentvid in jo opravljal vse do škofovskega imenovanja. To so bila leta intenzivnega in zelo uspešnega pastoralnega dela, ko se je seznanil s problemi sodobne pastorale.

16. decembra 1992 ga je sveti oče papež Janez Pavel II. imenoval za ljubljanskega pomožnega škofa. 31. decembra 1992 je bil imenovan za kanonika in

dekana stolnega kapitlja ter za arhidiakona prvega arhidiakonata. Na praznik Gospodovega razglasenja 6. januarja 1993 ga je v škofa v Rimu posvetil papež Janez Pavel II. Ob posvečenju si je za škofovsko geslo izbral naslednje besede: »Da, Oče.«

Msgr. Alojz Uran je 34. rezidencialni škof ljubljanske nadškofije in četrti metropolit po obnovi ljubljanske metropolije leta 1969 ali peti metropolit v zgodovini ljubljanske (nad)škofije.

Bil je član Škofijskega in Medškofijskega katehetskega sveta, član in voditelj komisije za duhovne poklice ter predavatelj na Teološko-pastoralni šoli, ki deluje v okviru Teološke fakultete v Ljubljani, v Novem mestu, v Kopru in v Novi Gorici. Bil je tudi voditelj Škofijskega odbora za duhovne poklice in odgovoren za duhovne poklice pri Slovenski škofovski konferenci. Leta 1996 je pripravil in koordiniral prvi papežev obisk v Sloveniji. Od leta 2000 je delegat SŠK za pastoralo med Slovenci po svetu.

Skoraj enajst let je ob številnih birmah in slovesnostih ter na pastoralnih obiskih dobro spoznal župnije v nadškofiji. V župnije je vedno prinašal vedrino in utrjeval vernike v veri in v trdnem upanju v zmago dobrote in pravičnosti.

Rev. Andrej Saje

Slovenski dom v centru Berlina

Sonja Pukmeister in Mitja Zakrajšek sta mlada Slovenca iz Berlina. Letos spomladi, meseca februarja, sta postala upravitelja novega Slovenskega doma v Berlinu.

Sonja, najprej se, prosim, na kratko predstavi našim bralcem.

Oba z Mitjem sva rojena Berlinčana. Moji starši so v Berlin prišli delat leta 1967. In tako se je začela tudi naša pot zdomstva. Z Mitjem se poznavata že zelo dolgo, takorekoč od malega, saj sva bila vedno skupaj v okviru slovenske misije. Po poklicu sem izučena zobotehničarka. V Berlinu danes zelo težko najdeš ustrežno službo, zato sva z Mitjem takoj zagrabila priložnost, ki se nama je ponudila v Slovenskem domu.

Kako je prišlo do te ideje?

Vsa stvar se je začela pred približno štirimi leti. Naš župnik Dori in Mitja sta takrat prišla na to »nor« idejo, da bi tukaj lahko izkoristili te velike prostore, ki se nam ponujajo. Sama najprej nisem bila preveč navdušena, kasneje pa sem vse vzela zelo resno in mislim, da nama je z Mitjem vse zelo dobro uspelo. Veliko dela, papirnate vojne in denarja sva vložila v ves ta projekt. Vse smo morali na novo preurediti, predelati sobe, jih opremiti in vsemu dati nek pečat domačnosti. Smo v samem centru Berlina in to je za obiskovalce velikega pomena. Vseskozi pa nama je ob strani stal naš župnik, naju podpiral in spodbujal. Hvaležna sva mu za njegovo pomoč in skrb.

Kako sodelujeta z župnijo?

Mislim, da sva z Mitjem vseskozi v pravi navezi z obema župnijama, tako z nemško kot slovensko. Naš župnik Dori je zelo poznan tako doma v Sloveniji kot tudi tukaj v Nemčiji. In vsi, ki tako radi pridejo v slovensko misijo, kjer imajo razne nastope ali prireditve, lahko sedaj prespijo pri nas, v našem hotelu. Tukaj se stalno nekaj dogaja in mislim, da je bil ta projekt tudi sad najinega sodelovanja in vpetosti v slovensko skupnost pri

sv. Elizabeti. Po drugi strani pa nama slovenska župnija skupaj z župnikom dela veliko reklamo. Župnik Dori vedno rad omeni, da imamo tudi Slovenski dom, kjer lahko obiskovalci poceni in kakovostno preživijo dni, ki so jih namenili obisku Berlina.

Koliko ljudi lahko prespi v vašem domu?

Trenutno lahko prenočišče ponudimo za okoli 50 ljudi. Z majhnimi popravki in dodatki pa se to število lahko tudi poveča. Smo zelo prilagodljivi in poskušamo gostom ustreči, če je le mogoče. V redno ponudbo je vključen tudi zajtrk, za kosilo in večerjo pa se lahko dogovorimo z bližnjimi dobrimi restavracijami.

In kakšni so odzivi gostov?

Zelo dobri. Vsi so zadovoljni s postrežbo in ponudbo. Oba z Mitjem sva jim na razpolago 24 ur in to znajo ceniti. Mnogi pravijo, da so se tu počutili kot doma. Vse okoli nas diha v domačem, slovenskem vzdušju. In zato je to zares Slovenski dom sredi Berlina.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

Slovenski dom v Berlinu
Kolonnenstrasse 38, Berlin
Tel. 0049 30 76 76 88 70
www.slovenskidomberlin.com

»Veseli post« pred božičem

Post pred božičem je bil ukinjen že pred nekaj desetletji, pa še vedno srečujem ljudi, ki povedo, da se dan pred božičem postijo. Zdrava kmečka pamet jim pravi, da praznik prinese pravo zadovoljstvo šele takrat, ko si praznovanje zaslužimo.

Poleg prijateljstva v družini, prejema zakramentov in molitve na sveti večer je tudi post ena od duhovnih stvari, ki prazniku doda duhovno zadovoljstvo.

Dan pred praznikom, ki se po latinsko imenuje vigilija, kar pomeni pričakovanje praznika v čuječnosti in molitvi, je bil vedno združen s postom, mnogokrat so si ga ljudje sami naložili. Post pred božičem se je imenoval veseli post, ker so z njim pričakovali vesel praznik, Jezusovo rojstvo. Po ljudskem izročilu sta Marija in Jožef lačna potovala v Jeruzalem. Na potovanju pač nista mogla ničesar skuhati. Iz solidarnosti do njiju je bila marsikje v Sloveniji navada, da na ta dan niso nič kuhanega jedli ali pa zelo malo in preprosto. Zanimivo je, da je skoraj povsod po Sloveniji med sicer zelo različnimi jedmi tudi nekaj skupnega. To je suho sadje, predvsem jabolčni krljji.

V Prekmurju poznajo prav poseben obredni obed, za katerega se pripravi suh fižol s hrenom, kuhane šklojce (krljje) in krapce, ponekod pa mlečni graj (fižol), mlečne krumpeljne (krompir), šklojcovu juho in krapce. V Porabju so pekli buče, zraven pa jedli pecivo in suho sadje, kuhanega pa niso nič jedli. Nekaj kaše pa je dobil na krožnik otrok in jo je moral pojesti pod mizo. To naj bi pomagalo, da črvi ne bi delali škode na rastlinah in da plevel ne bi preveč dušil bara, prosu podobne rastline.

In še neka posebnost je bila v Porabju: Po večerji in molitvi so šli ven drevje trest, pri tem pa so govorili: »Tak puna boj, kak sam jaz puni!«

Na Štajerskem, v Slovenskih goricah je bila opoldne na mizi posebna kuminova juha. Tudi otroci so se morali postiti. Ker majhni otroci niso razumeli, zakaj morajo biti lačni in so sitnarili, so jih matere skušale zamotiti z zgodbami o zlatih kolcih. Zvečer pa so si privoščili gibanic ali pšeničnih krapcev, namazanih s sirom in

vrhnjem. Čeprav se je post uradno končal po molitvi ob večernem zvonjenju, so se na Štajerskem postili do polnočnice.

V ljubljanski okolici in na Notranjskem je bilo za večerjo kuhano in ohlajeno suho sadje ali pa krompir v oblicah in mlečna kaša, na Ribniškem pa je bilo suho sadje kar v kaši. Na boljšem so bili v Beli krajini, kjer so imeli za večerjo kruh, vino in kostanj.

Na Primorskem so predvsem otroci dobili posebno obredno pecivo, imenovano »fanclji«. Ob obali seveda ni manjkala riba. Poznali so celo pregovor: »Vilja (vigilija) brez fancljev, smrt očetova v hiši.«

Kajenje domov in gospodarskih poslopij med molitvijo poznamo še vsi. Zato naj omenim samo porabsko posebnost: v Slovenski vesi pokadijo že opoldne pred obedom. Pokadijo pa kar sam obed. Zažgejo hrastovo listje in brinje in z dimom pokadijo tri jedi: fižol, kašo in suho sadje. Od fižola je gospodinja vzela štiri zrna in jih vrgla v vsak hišni kot po enega, da bi v vse prostore prišel blagoslov in jih varoval pred vsem hudim.

Na Koroškem so jed iz skuhanega suhega sadja imenovali kolacija. Jedli so jo skupaj s pecivom, imenovanim krapci. To je v testo zaviti sir ali pa suhe hruške in krljji. Zakaj je skoraj povsod po Sloveniji postna jed na dan pred božičem iz suhega sadja, se da po mnenju nekaterih razložiti prav s koroško besedo kolacija. Menda izvira iz latinske besede, ki je v samostanih označevala postno jed menihov. Skromni slovenski narod, ki že tako ali tako ni živel razkošno, je s takim postom hotel postati podoben spokornim menihom, da bi si na ta način zaslužil duhovno zadovoljstvo ob božičnem prazniku.

Naj vas namesto kakega recepta povabim, da za spremembo pričakate božič ob kaki postni jedi, ki jo poskusite sestaviti na podlagi opisanih jedi. Pa potem vesele praznike ob dobrih jedeh.

Janez Modic

Leto pozitivnih sprememb

Med Slovenci po svetu je završalo od veselja, ko so zvedeli, da je za ljubljanskega nadškofa in metropolita imenovan njihov dobri znanec, kaj znanec, prijatelj in dušni pastir, mag. Alojz Uran.

To imenovanje je še ena v vrsti pozitivnih sprememb, ki so se letos zgodile v Sloveniji. Novega nadškofa ni treba posebej predstavljati rojakom po svetu, saj so ga od blizu spoznali, ko jih je obiskoval kot škof, odgovoren za pastoralno delo med njimi. Sproščenost in veselje, človeška bližina in razumevaljoča beseda, ki odlikujejo mag. Urana, so v marsikatero srce in v marsikatero skupnost prinesli nov polet in razplamteli žar za vse krščansko in slovensko. Do te spremembe na vrhu ljubljanske nadškofije je lahko prišlo zaradi tega, ker je dr. Rodetu po zelo napornih pogovorih vendarle uspelo doseči sporazum med državo in Svetim sedežem. Uspešnega Rodeta je papež takoj po tem velikem dosežku poklical v Rim in mu zaupal zelo pomembno službo vodje »ministrstva« za redovnike. S sinodo in drugimi dejavnostmi, ki so merile na notranjo prenavo Cerkve, je dr. Rode jasno postavil prioriteto vseh prioritet: utrditev in poglobitev vere. Zato je tudi sam predlagal za svoje naslednike župnike, duhovnike s pastoralnimi izkušnjami. Rim mu je prisluhnil, pogledal najprej med škofi in ugotovil, da je med njimi mag. Uran, ki je bil dolga leta župnik in še magisterij s tega področja ima. Človek, ki združuje pastoralno prakso in teorijo, se je zdel najbolj ustrezen za ljubljanskega škofa v novih, bolj ugodnih okoliščinah.

Splošno družbeno ozračje se je zelo spremenilo. Večina se je namreč otesla strahu pred oblastnimi nasledniki partije. Po eni strani se je oblast liberalcev in združene liste povsem diskreditirala s korupcijo in drugimi zlorabami, po drugi strani pa se je opozicija z Janšem na čelu vedno bolj kazala kot dobra alternativa. Tudi teme narodnega, državniškega in etičnega pomena, ki jih je načental nadškof Rode, so odpirale oči in prebujale kritičnega duha. Čeprav so ga zato nasledniki totalitarnega režima lažno napadali, so leto ali dve kasneje

iste teme prevzeli sami. Ljudje so to opazili in jim niso več nasedali. Zato lahko danes Rodetov naslednik povsem mirno, ob prikimavanju večine, govori o nujni spremembi šolske zakonodaje, o potrebi še drugih področnih sporazumov s Svetim sedežem, o pravni državi in uresničitvi

denacionalizacijske zakonodaje idr. Hvala Bogu, tam, kjer je Rode oral ledino, lahko mag. Uran že seje. To je velika in pomembna sprememba ne le za Cerkev, ampak tudi za našo državo, ki postaja vse bolj evropsko normalna tudi v odnosu do Cerkve. To sploh ni zamenljivo, če pomislimo – kot pravi papež – da je možnost osebnega in javnega uresničevanja vere najbolj natančno merilo stopnje človekovih pravic v kakšni državi.

Leto 2004 je tudi leto dveh pomembnih parlamentarnih volitev: evropskih in slovenskih. V obeh primerih so zmagale ljudske stranke, ki imajo posluš tako za socialno kot narodnostno razsežnost državnega in družbenega življenja. Rojaki po svetu, žal, niso izkoristili svoje pravice, da bi sooblikovali podobo svoje »stare« domovine, čeravno prav dobro vedo, da je od oblasti doma odvisno, kakšen odnos bo imela »stara« domovina do njih. Naši levičarji so jih ves čas odrivali in ignorirali in rojaki bi jim prav z udeležbo na volitvah mogli povedati, kaj si mislijo o takšni nesramnosti in pristranskosti. Gotovo je bilo zaradi negativnih izkušenj z domovino v volilnih imenikih za tujino vpisanih samo 9477 volivcev, glasovalo pa jih je komaj 2126. Če bi jih glasovalo več, bi danes razmerje sil v državnem zboru ne bilo 43 : 45 (in dva manjšinca), ampak bi desnica dobila spodobno večino. Da ima vsak glas težo, se je pokazalo, ko so glasovi iz tujine spremenili vrstni red na listi Ljudske stranke in je Janeza Podobnika prehitel drug človek z iste liste. Poduk za naslednje volitve!

December, mesec obdarovanj in voščil je pred nami. V adventu je priložnost, da odpremo vrata Odrašeniku in se mu pustimo obdarovati za božič, da bi nas njegova ljubezen mogla greti vse leto 2005.

Drago K. Ocvirk

(Ne)prijetno presenečenje

Gotovo je imenovanje novega nadškofa in metropolita msgr. mag. Alojza Urana za velik del slovenskih kristijanov resnično prijetno presenečenje. Ker pa so presenečenja lahko tudi neprijetna, je bilo to imenovanje »za izbrane katolike« tudi svojevrsten šok. Po odhodu nadškofa Rodeta so na različnih nivojih ugibali naslednika, pri čemer jim je uslužno in sugestivno pomagalo tako imenovano »dobro obveščeno novinarstvo«. Zdi pa se, da je Vatikan drugače presojal položaj Cerkve na Slovenskem, da bi na njeno krmilo postavil moža vere in po meri človeka. Tega pa se očitno nekateri boje, saj bi imeli še vedno radi Cerkev, ki se pusti vpregati v dnevno-politične, medijske in nje nevedne posle.

Imenovanje nadškofa Urana odpira novo poglavje Cerkve na Slovenskem. Za katoličane to pomeni preizkušnjo njihove verske zrelosti in sposobnosti. Ne gre več za preživeto držo proti, ki smo je bili navajeni iz komunističnega obdobja. Tranzicijski komunisti so v bivšem ordinariju Rodetu imeli lahek plen za besedno telovadbo; medtem pa so v zakulisju uspešno opravljali svoje tranzicijske posle. Verni so bili sicer veseli, da jih je s svojo besedno držo potrjeval v katoliški kljubovalnosti in vsaj na zunaj kazal moč Cerkve, ki se ne da. Vrhovno vodstvo katoliške Cerkve pa je z zamenjavo v nadškofiji očitno dalo znamenje, da hoče spremembe v Cerkvi na Slovenskem. Uranovo imenovanje je jasno sporočilo, da je naloga Cerkve poglobljanje in pričevanje v veri, vse druge stvari so drugotnega pomena. Osebno in družbeno življenje zdaj zahteva od katoličanov postavljanje alternativ v luči vere.

Cerkveni zgodovinar dr. Metod Benedik je imenovanje nadškofa Urana primerjal z izvolitvijo papeža Janeza XXIII. Lahko pa bi tudi rekli, da se je med nami pojavil David, ki ne prihaja z oblastjo niti ne z učenostjo besede – čeprav ne smemo pozabiti, da je magister znanosti, predvsem pa ne z visokostjo in zaverovanostjo vase, pač pa z vero in pogumom ter pripravljenostjo na sodelovanje z vsemi ljudmi dobre volje. Tako je ob imenovanju najbrž neprijetno predvsem vsem tistim, ki poslanstvo Cerkve vidijo na drugih temeljih. Lahko rečemo, da je z imenovanjem novega nadškofa sveti oče potrdil tudi voljo slovenskih

volivcev po resničnih družbenih spremembah in Cerkvi pokazal smer, kako bo lahko največ prispevala k družbenemu razvoju. Ne z dopuščanjem svojevoljnosti in privilegijev v lastnih vrstah, pač pa s prizadevanjem za to, da bi bili kristjani in še posebej posvečene osebe luč sveta in sol zemlje.

Novi nadškof Alojz Uran je svoje delo stavil pod zavetje svojega prednika nadškofa Vovka. Ta je bil ravno za omenjeno udbovsko oblast, ki ima še danes razpete svoje mreže, trn v peti, ker je vztrajal v veri, zahteval dosledno pravičnost za vse in zato kritiziral zatiranje in preganjanje kristijanov in duhovnikov. Prav tako je nadškof Vovk izražal svojo žalost nad nekaterimi sodelavci v vrstah posvečenih oseb, ki so postali lahek plen udbovskih pritiskov. Če je bilo tako odstopanje od vere morda človeško razumljivo v takratni stiski, je danes to s stališča vere moč razumeti le kot sodelovanje za osebni prestiž in privilegije. Posebno mladi pričakujejo od kristijanov in posvečenih oseb v Cerkvi zgled vere in pripravljenost za naporno dolgoročno in nesebično zavzeto delo za blagor vseh.

Iz komentarja Janeza Juhanta za Radio Ognjišče

Sv. Rok pri Rogatcu

NA KRATKO ...

Podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, odvetnik Rudi Vouk, je pri avstrijskem ustavnem sodišču vložil pritožbo zaradi manjkajočega dvojezičnega napisa v Pliberku. Gre za podoben primer kot v Škocjanu, pri čemer je v Pliberku delež slovenskega prebivalstva po ljudskem štetju iz leta 2001 še višji, 16-odstoten. Kot je znano, je sodišče v primeru Škocjana leta 2001 odločilo, da za postavitve dvojezičnih krajevnih napisov zadostuje 10-odstotni delež slovenskega prebivalstva v daljšem obdobju.

Evropska komisija je v Strasbourgu objavila jesensko napoved o gospodarski rasti v državah članicah, v kandidatkah in nekaterih tretjih državah. Komisija je ocenila, da bo naša država letos dosegla rast v višini štirih odstotkov bruto domačega proizvoda, prihodnje leto se bo ta spustila na 3,6 in se v letu 2006 dvignila na 3,8 odstotka. Na splošno je komisija ocenila, da država po krajšem zatišju doživlja obdobje močne rasti ter je zato analizo o Sloveniji podnaslovlila Gospodarstvo v ponovnem vzponu. V napovedi komisija nadalje napoveduje, da bo inflacija v Sloveniji postopoma padala – letos naj bi znašala 3,9, prihodnje leto 3,4, v letu 2006 pa "le" še tri odstotke.

Belgijska pivovarna Interbrew je na centru za poravnavo sporov med vlagatelji, ki je del Svetovne banke, sprožila postopek proti Sloveniji. Za to se je odločila, ker naša država s svojim ravnanjem v primeru prevze-

ma Pivovarne Union ni spoštovala sporazuma o spodbujanju in vzajemni zaščiti naložb med Slovenijo in Belgijo. Belgijci poudarjajo, da spor zadeva nesposobnost Republike Slovenije spoštovati svojo zavezo, da zaščiti Interbrewovo naložbo v Sloveniji. Prvemu možu Pivovarne Laško Tonetu Turnšku se zdi tožba največje svetovne pivovarne proti državi smešna.

Evropska komisija je objavila poročila za 11 držav, članic EZ, ki še niso v evroobmočju, vendar pa bodo morale vanj po izpolnitvi kriterijev vstopiti. Poročilo za Slovenijo ugotavlja, da država od skupaj petih pogojev za uvedbo evra za zdaj ne izpolnjuje treh.

Francosko podjetje Transmontagne je z vloženi 400 tisoč evri pridobilo 14-odstotni lastniški delež Alpskega turističnega centra Kanin. V naslednjih petih letih nameravajo Francozi v razvoj kaninskega smučišča, predvsem v vzpostavitev zasneževanja in v njegovo povezavo z italijanskim smučiščem Nevejsko sedlo in v popestritev turistične ponudbe na Bovškem, vložiti še tri milijone evrov.

Nizozemsko predsedstvo načrtuje, da se bo Evropska zveza do izteka leta, torej še v času predsedovanja Nizozemske, dogovorila o tem, kje bo sedež prihodnje evropske Agencije za nadzor meja, za katerega se poteguje tudi Slovenija. Za gostitev sedeža Agencije za nadzor meja, ki bo skladno z odločitvijo Sveta EZ začela delovati z majem 2005, se poleg Slovenije potegujejo tudi Poljska, Madžarska, Estonija in Malta.

(Predarlška) Veseli planinski izletniki sredi neokrnjene narave

Slovenske devizne rezerve so konec julija znašale 7,26 milijarde evrov in so bile za 7,04 milijarde evrov nižje od bruto zunanjega dolga države. Ta je konec sedmega letošnjega meseca znašal dobrih 14 milijard evrov. Po podatkih iz najnovejše številke Biltena Banke Slovenije je od skupnih julijskih deviznih rezerv odpadlo 6,27 milijarde evrov na devizne rezerve centralne banke, preostalih 992 milijonov evrov pa na rezerve poslovnih bank.

*

Na razpis republiškega stanovanjskega sklada za prodajo 852 stanovanj v Ljubljani in Izoli se je v roku, ki se je iztekel, prijavilo 1656 zainteresiranih kupcev. Prednost pri nakupu stanovanj imajo tudi tokrat varčevalci v nacionalni stanovanjski varčevalni shemi. Cena je enotna za kvadratni meter prodajne površine in znaša 1300 evrov. Stanovanja v Izoli bodo prav tako vseljiva že avgusta prihodnje leto, cena za kvadratni meter pa znaša 1250 evrov.

*

Število prebivalcev Slovenije se v drugem četrtletju letošnjega leta v primerjavi s prvim četrtletjem ni bistveno spremenilo. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je bilo namreč 30. junija v Sloveniji milijon 997 tisoč 4 prebivalcev, kar je za 634 prebivalcev več kot 31. marca. Na drugi strani pa se je v primerjavi z minulim četrtletjem povečalo število slovenskih državljanov, ki jih je bilo 30. junija milijon 982 tisoč 861, medtem ko jih je bilo konec marca milijon 981 tisoč 956.

*

V okviru uresničevanja nacionalnega programa gradnje avtomobilskih cest v Sloveniji je na odseku od Karavank do slovensko-hrvaške meje dokončan še en odsek. Na dolenskem avtocestnem kraku med Krško vasjo in Obrežjem so izročili namenu novih 12,3 kilometra avtoceste.

*

V zadnjem času v Piranskem zalivu skoraj vsakodnevno prihaja do zapletov, ko hrvaške ladje priplujejo na območje nadzora slovenske policije, nakar jih ta opozori, da so v slovenskih vodah. Hrvaški patroljni čoln medtem slovenske ladje opozarja, češ da so zaplule na hrvaško stran razmejitvene črte. Hrvaški ribiči naj bi pri tem lovili tudi z ramponi, kar je v Sloveniji prepovedano.

(Oberhausen) Manuel iz tretje generacije se je zaupno zazrl v Miklavža.

Zvonovi ljubljanskih cerkva so v ponedeljek, 25. oktobra, opoldne slovesno naznanili, da je sveti oče papež Janez Pavel II. za novega ljubljanskega nadškofa in metropolita imenoval škofa msgr. mag. Alojzija Urana. Novico je na nadškofijskem ordinariatu sporočil apostolski nuncij v Sloveniji msgr. Santos Abril y Castelló. Novi nadškof in metropolit bo prevzel nadškofijo v kanonično posest s slovesno umestitvijo, ki bo predvidoma v nedeljo, 5. decembra, ob 16. uri v ljubljanski stolnici sv. Nikolaja. Do tedaj bo nadškofijo vodil dosedanji nadškofijski upravitelj msgr. Andrej Glavan.

*

Slovenska inflacija je bila oktobra 0,3-odstotna. Cene življenjskih potrebščin so se v letošnjem letu okrepile za 2,9 odstotka, v medletni primerjavi pa je bila inflacija 3,3-odstotna.

*

Ministrstvo za kulturo je na podlagi Zakona o medijih izdalo odločbo, v kateri je Radiu Ognjišče dodelilo status nepridobitnega radijskega programa posebnega pomena.

*

Avstrijska zavarovalnica Wiener Staetische je v Ljubljani odprla predstavništvo. V njem bo sprva ponujala življenjska in premoženjska zavarovanja za fizične osebe, čimprej pa si želi svojo ponudbo razširiti tudi na premoženjska zavarovanja za pravne osebe, predvsem majhna in srednje velika podjetja.

*

Potem, ko je blaženi škof Anton Martin Slomšek postal zavetnik vinogradnikov in 25. septembra letos tudi učitelj, vzgojitelj in katehetov, so ga za svojega

izbrali tudi kmetje. Shod kmetov na Ponikvi naj bi postal tradicionalno romanje slovenskih kmetov k svojemu zavetniku Antonu Martinu Slomšku.

Ustanovitelj Skupnosti Srečanje, italijanski duhovnik don Pierino Gelmini, je v Kóbilju v Prekmurju odprl že šesto skupnost v Sloveniji. Škof Anton Stres je po sveti maši blagoslovil obnovljene prostore nekdanje karavle, kjer se bo sedaj odpirala nova in lepša pot vsem odvisnikom od mamil.

Ženska v Sloveniji rodi v povprečju 1,2 otroka, rodnost pa že osemnajsto leto zapored ne dosega številke 2,08 živorojenih otrok pri eni ženski v rodni dobi, kolikor bi bilo potrebno za enostavno obnavljanje prebivalstva. Podobno zaznavajo tudi drugod v razvitem svetu, vendar je prav v naši državi raven rodnosti ena najnižjih v Evropi.

Čprav skupno število učencev v šolah na avstrijskem Koroškem vztrajno pada, pa število učencev sloven-

(Essen) Nasmeh najmlajše udeleženke evropskega festivala v Bad Lippspringe

ščine raste. V 66 dvojezičnih osnovnih šolah se je k dvojezičnemu pouku letos prijavilo skupno tisoč 866 otrok, kar je za tri več kot v prejšnjem šolskem letu. K temu je treba prišteti še 55 otrok, ki v teh šolah obiskujejo tečaje slovenščine kot interesno dejavnost. V 14 srednjih šolah se slovenščine uči 337 dijakov (lani 299).

V letošnjem prvem četrtletju je imelo 87 odstotkov slovenskih gospodinjstev vsaj en mobilni telefon, na račun tega pa se zmanjšuje delež gospodinjstev s fiksnim telefonom. Osební računalnik je imelo skoraj 60 odstotkov gospodinjstev, 47 odstotkov pa tudi dostop do interneta.

Slovenski študentje ukaželjno in vedno bolj množično odhajajo v tujino: v študijskem letu 1999/2000 jih je iz ljubljanske in mariborske univerze čez mejo odšlo 170, letos že okoli 770.

Študentje največkrat odhajajo v bližnje države, kot so Avstrija, Nemčija in Italija, sledijo pa Španija, Francija, Portugalska, Velika Britanija in vse ostale države EZ. V večjem številu se odločajo za humanistične smeri.

Kranjska Gora bo obdržala prireditve svetovnega pokala v alpskem smučanju, saj naj bi bila nova štirisedežnica, ki jo gradijo na smučišču Podkoren I, zgrajena do 17. decembra, uradnega začetka sezone v Kranjski Gori. 44. Pokal Vitranc pa bo 26. in 27. februarja.

(Mannheim) Miklavž v Herbolzheimu

Bil sem tujec in ste me sprejeli

95. sestanek ZVEZE se je v času od 11. do 15. oktobra odvijal v prostorih slovenske katoliške misije v Berlinu. Slovenski duhovniki iz vse Evrope in gostje iz domovine smo bili deležni gostoljubnega sprejema župnika Dorija, ki nas je pet dni gostil, berlinskih Slovencev, ki so skrbeli, da nismo bili lačni, in Slovenskega doma, ki nam je ponudil udobno namestitev.

»V takih pogojih se da dobro delati,« mi je navrgel prijatelj. In res je bilo tako. Sestanek je bil zares delaven, predsednik Zveze nam je pripravil veliko gradiva tako, da smo morali kar dobro poprijeti za delo.

Najprej nam je (takrat še pomožni škof) nadškof Uran predstavil položaj Cerkve na Slovenskem, na kratko spregovoril o političnem utripu v domovini in predstavil svoje izkušnje, ki jih je kot narodni ravnatelj za Slovence po svetu doživel ob različnih obiskih naših rojakov. Razveseljivo je dejstvo, da se tretja generacija rojakov spet odloča za učenje slovenskega jezika. Mladi znova poskušajo vzpostaviti stike s svojimi sorodniki, vse večje pa je tudi zanimanje za spoznavanje Slovenije.

Janez Pucelj je spregovoril o pripravah na Svetovni mladinski dan v Koelnu, kamor bo poromalo tudi večje število Slovencev iz domovine kot tudi mladi iz različnih slovenskih misij. To bo vsekakor dogodek z močno vsebino, ki bo nagovoril mlade. Dr. Andrej Poznič nam je predstavil mladinsko pastoralo v domovini, spregovoril o Stični, ki je znova privabila ogromno mladih, jih nagovorila in jim duhovno pustila velik pečat, ki odmeva v javnosti. In prav ti mladi se bodo odpravili na srečanje v Koeln, se med potjo srečali z mladimi rojaki v Nemčiji. Skupaj bodo predstavljali močno slovensko skupnost, ki potuje skupaj k istim ciljem – spoznati Kristusovo sporočilo za današnji čas.

V sredo nas je pri kosilu obiskal berlinski kardinal Sterzinsky, ki je zelo naklonjen slovenski skupnosti v Berlinu. Popoldan pa nas je župnik Dori presenetil. Z oldtimerjem smo si ogledali vse glavne znamenitosti Berlina. Med drugim pa so nas sprejeli tudi na slovenski ambasadi in nam predstavili njihovo delo. V četrtek smo spregovorili o novih navodilih o pastoralni za emigrante. Na mnoga nova pastoralna vprašanja migrantov bo potrebno spregovoriti z novim jezikom, ki bo ustrezal novo nastalim razmeram. Tudi slovenske misije se bodo morale na novo prilagoditi, se še močneje povezati tako z rojaki na tujem kot z domačo krajevno Cerkvijo. Vsekakor so pred nami nove zadolžitve, na katere bo potrebno odgovoriti pravočasno. »Bil sem tujec in ste me sprejeli,« je zapisano v Svetem pismu. Tokrat je poudarek na drugem delu misli, »in ste me sprejeli«.

Direktor škofijske Karitas msgr. Anton Kompare iz Ljubljane je predstavil celotno delovanje Karitas, ki je v službi ljudi v stiski, k čemur smo vsi poklicani. Orisal je položaj Karitas v domovini in spregovoril o novih možnostih sodelovanja tudi v povezavi z rojaki po svetu, ki so se že do sedaj velikokrat izkazali.

Na koncu je beseda tekla še o Rafaelovi družbi in Naši luči. V pripravi so določene vsebinske spremembe, ki naj bi revijo še bolj približale svojim naročnikom.

Kot vedno smo se tudi tokrat razšli polni novih izkušenj. Izmenjali smo veliko različnih mnenj, obogatila pa nas je gostoljubnost berlinske slovenske skupnosti in njihovega župnika Dorija.

Bel

Berlinski kardinal Sterzinsky se je v naši družbi počutil zelo prijetno.

A N G L I J A

LONDON

Glavni dogodek naše pastoralne dejavnosti v mesecu oktobru je bil tudi tokrat vsakoletni slovenski misijonski dan v soboto, 23. oktobra, v Bedfordu. Za začetek slovesnosti je bila slovenska sv. maša v cerkvi Svetega Križa na Goldington Road ob štirih popoldne. Sv. mašo za vse žive in pokojne slovenske misijonarje in misijonarke po svetu je ob navzočnosti in sodelovanju našega jezuitskega bogoslovca, nekdanjega misijonarja v Zambiji, Damjana Rističa, daroval župnik za Slovence v Veliki Britaniji, S. Cikanek. Kar lepo število slovenskih rojakov iz Bedforda se je udeležilo te vsakoletne maše. Nekaj rojakov je prišlo tudi iz Londona. Iz drugih krajev jih verjetno zaradi slabega vremena, starosti in boleznih letos skoraj ni bilo.

Škof A. Uran, sedaj nadškof ljubljanski, po slovenski sv. maši v Derbyju

Po evangeliju in župnikovem kratkem nagovoru ter predstavitvi Damjana kot mladega in še svežega misijonarja z misijonskih poljan, je tudi Damjan rojake prisrčno nagovoril, se jim zahvalil za vso njihovo dolgoletno zvestobo in pomoč zambijskemu misijonu ter jim marsikaj zanimivega povedal iz osebnega izkustva z dela na misijonskem področju v Afriki.

Rojaki so mladega misijonarja zavzeto poslušali, ko jim je tako občuteno in iz srca govoril. Sveto

mašo je poživila s spremljanjem našega petja na orgle tudi naša dobra organistka Francka, hči neutrudne Gabrijele Rehberger, ki je že dolgoletna navdušena misijonska delavka in duša naših vsakoletnih misijonskih dnevov v Bedfordu.

Po slovesni maši smo se zbrali v župnijski dvorani, kjer se nam je pridružilo še nekaj rojakov in angleško govorečih prijateljev, ki radi pridejo k naši misijonski tomboli in srečelovu.

Naša zahvala gre vsem, ki so tudi letos slovenski misijonski dan tako skrbno pripravili: najprej Gabrijeli in Francki z družino pa Maksu, Almi, Marčeli ter vsem dobrim gospodinjam za ljubeznivo postrežbo s hrano, kakor tudi vsem, ki so prinesli svoje darove za tombolo in srečelov ter vsem, ki so se tega našega dneva udeležili.

S. C.

Naši skupni prispevki in darovi ter izkupiček od tombole in srečelova na letošnji slovenski misijonski dan (2004) v Bedfordu so sledeči (številke so mišljene v angleških funtih): N. N.-500, Metka Kogoj-

Alojz Uran, nadškof, s sodelavci Slovenske katoliške misije v Londonu

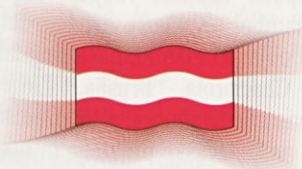

Skupina Starovasnik v Londonu

100, Mateja in Peter Ferrari-60, Franc Lapanja-50, Filip Vidmar-50, Ivan Dežman-40, Frančka Rožman-40, Jože Grkman-30, Janez Prevc-30, Nada Sekolec-25, Marčela Klemenčič-20, Anton Trstenjak-20, Bruna Lavrič-20, Alma Gregorec-20, Ivanka Zajc-15, N. N.-10, N. N.-30, nabirka v cerkvi, tombola in srečelov ter izkupiček pri hrani in pijači-200.

Skupni znesek je 1,260 funtov.

Gabrijela Rehberger

A V S T R I J A

DUNAJ

Mesec oktober je Slovence na Dunaju zaznamoval z dvema stvarma. Prva stvar je rožni venec, ki smo ga molili vsak dan, in sicer tako, da smo si razdelili skrivnosti vseh štirih delov rožnega venca in ga tako v vsakdanji povezanosti vsak na svojem koncu Dunaja ses-

tavljali v celoto. Molili smo predvsem za nas same, za našo skupnost, da bi se utrjevala v veri v Boga in medsebojni povezanosti, da bi s svojim življenjem pričevali o skrivnosti Boga, ki je in želi vedno bolj biti z nami. Da bi mu to le dopustili ... Molitev je »skočila« tudi preko meje slovenstva v naši skupnosti, saj se nam je v molitvi pridružil tudi avstrijski del naše rektoratske skupnosti, ki je prevzel na svoja ramena veseli del rožnega venca.

Druga stvar, ki je Slovincem na Dunaju zaznamovala mesec oktober, pa je bil izlet, ki smo ga imeli

17. oktobra. Letos smo se odpravili v romarsko cerkev v Oberleis (severno od Dunaja, približno 50 km), kjer smo obhajali sveto mašo, si ogledali z razglednega stolpa bližnjo in daljno okolico ter pastoralno središče, ki je namenjeno za delo z mladimi, se okrepili s čajem in kavo ... Po kosilu smo si v Niedersulzu ogledali Museumsdorf. To je vas, ki so jo preuredili v muzej in v katerem si je mogoče ogledati, kako so kmetje živeli v preteklosti. Celotne kmetije, hiše, hlevi, ulice, vaške gostilne, cerkev, šola, vse je muzej ... Pred odhodom domov smo se ustavili v Heurigen, kjer smo se po stari navadi še malo okrepčali, zapeli, zaplesali in se zvečer vrnili na svoje domove. Občutek imam, da ljudem tovrstno druženje veliko pomeni, da se približamo drug drugemu še na drugačen, bolj spontan način, si postanemo bolj domači, bolj prijatelji. Tudi ta nedelja je bila blagoslovljena od zgoraj: lepo vreme, prijetno vzdušje in na koncu želja vseh, da gremo spomladi zopet skupaj na izlet.

Kot je v navadi, se vsako drugo nedeljo v mesecu dobimo tudi s Slovenci v Linzu. Tokrat se nas je pri maši zbralo nekoliko manj, vendar smo bili veseli našega

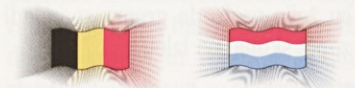
V Linzu smo praznovali rojstni dan gospe Elizabete Bogner.

Slovenci z Dunaja na razglednem stolpu v Oberleisu

ponovnega srečanja. Po maši smo se ustavili v našem domu, kjer smo skupaj praznovali rojstni dan gospe Elizabete Bogner, ki nam je v ta namen postregla z dobrotami iz njene kuhinje. Veselo razpoloženje nas je popeljalo v načrtovanje srečanja v mesecu novembru, ko bo takšnih in drugačnih slavljencev še več. In že smo v veselem pričakovanju našega naslednjega snidenja.

Stanislav Žlof

BELGIJA in NIZOZEMSKA

EISDEN

Dne 9. oktobra 2004 je »Slovensko katoliško pevsko in kulturno društvo Slomšek« priredilo svoj 44. Slovenski dan. Začeli smo z dvojezično sveto mašo skupaj s farani v cerkvi sv. Barbare v Eisden. Somaševala sva domači župnik in slovenski duhovnik. Pri maši je lepo pel Mešani zbor Slomšek. Slovesnost je polepšal tudi odlični godalni orkester mladih glasbenikov iz Škofje Loke.

Med to zahvalno mašo za vse, kar je v svoji zgodovini društvo

»Slomšek« storilo dobrega za Slovensko skupnost v tem delu sveta, je ob oltarju visela slovenska zastava posebne oblike in za posebni namen. Meri 145 x 155cm. Zakaj tako?

V Belgiji imamo glavno romarsko središče v Banneux (Baneju). Tam imajo mnogi narodi sveta na visokih drogovih, katere pripravi uprava svetišča, svoje zastave. Imajo pa določeno, da so vse te zastave enakih mer in oblike. Na ambasadi Republike Slovenije v Bruslju smo dobili veliko zastavo, ki ima prav takšno širino, kot jo imajo zastave v Banneuxu. Naša rojakinja Angela Polavder je našo zastavo prikrojila po predpisani meri. Ob prvi priložnosti bomo to zastavo odnesli v Banneux v letu sprejetja naše države s Evropsko zvezo.

Zastava je bila blagoslovljena že s tem, da je visela v cerkvi sv. Barbare med sveto mašo. Po maši pa je bila še posebej blagoslovljena.

Po maši smo se preselili v bližnjo župnijsko dvorano Casino. Na odru so bili že razvrščeni inštrumenti družinskega ansambla »Amigos« z Dobja pri Planini nad Sevnico. K lepo pripravljenim mizam so posedli gostje, ki so kar lepo napolnili dvorano. Poznalo se je, da nas je

na povabilo Komiteja za pobratenje med občinama Škofja Loka in Maasmechelen obiskala velika skupina v glavnem mladih ljudi, ki so se prav v tistih dneh pripeljali z avtobusom.

Zbrane goste je najprej pozdravil predsednik društva Stani Revinšek.

»Spoštovani gostje, dragi prijatelji!

V imenu 'Slovenskega katoliškega pevskega in kulturnega društva Slomšek' vas prav prisrčno pozdravljam na naši prireditvi 44. Slovenskega dneva.«

Predsednik društva »Slomšek« je posebej imenoval gospoda veleposlanika Republike Slovenije v Bruslju, gospo novo svetovalko na konzulatu in sodelavca slovenskega veleposlaništva, goste iz Škofje Loke pod vodstvom župana gospoda Igorja Drakslerja, podžupana in druge predstavnike občine Škofja Loka, mladino ter glasbeno skupino, predsednika ter sodelavce komiteja za pobratenje občine Maasmechelen pod vodstvom gospoda Jefa Albrechtsa, predstavnike občine Maasmechelen, gospoda župnika Alojzija Rajka, ansambel »Amigos« družine Rajh iz Dobja pri Planini, naše prijatelje iz Charleroi, Bruslja, Liegea, Monsa, iz Limburga, z Nizozemsko ter naše hrvaške prijatelje in tujajšnje flamske goste. Nato je predsednik nadaljeval:

»Zelo me veseli, da ste se tako številno udeležili našega praznika, ki je letos v znamenju pristopa Slovenije v Evropsko zvezo.

Geslo 'Ljubezen do Cerkev, naroda in kulture' pomeni temelj skupnega življenja v novi Evropi, o katerem je že pred 160 leti France Prešeren izrazil želje Slovencev, 'da rojak prost bo vsak, ne vrag, le

sosebo bo mejak'. In to dosežemo prav z ljubeznijo do Cerkve, naroda in kulture. Ta stavek priča, da smo že dolgo premišljevali o življenju v novi Evropi narodov.

V teh prelomnih časih je naša dolžnost, da se kot slovenski izseljenci prvega, drugega ali tretjega rodu uresničimo v družbenem življenju okolja, v katerem živimo, naj bo to v Belgiji, Franciji, Nemčiji ali Nizozemski. Svojim sosedom domačinom želimo povedati, kdo smo, kaj smo in kaj hočemo.

Naša kultura je izkaznica našega naroda. Člani društva 'Slomšek' smo res ponosni, da je naše Društvo že več kot 44 let vpisano v občini Maasmechelen kot Slovensko društvo, ki se ni nikoli obračalo v kako drugo smer, ampak je ostalo zvesto Cerkvi, narodu in kulturi.

Želim vam vsem vzklikniti: 'Sodelujte pri delovanju našega Društva in ne dovolite, da bi umrla naša slovenska beseda!'

Bodimo ponosni, da smo slovenskega porekla, del tistega naroda, ki se je miroljubno osamosvojil in je sedaj del tiste združene Evrope, v kateri je enakovreden vsak narod.

Dragi prijatelji, danes smo tukaj zbrani predstavniki pobratenih občin Maasmechelen in Škofja Loka, da se pri slovenski besedi, pesmi in v domačem vzdušju pogovorimo, kaj lahko še več storimo za Slovenijo in za tukajšnje prebivalstvo; ne pa pričakujemo ter se sprašujemo, kaj bodo za nas napravili drugi.

V upanju, da bomo danes doživeli lep kulturni in zabavni večer, se vam zahvaljujem za vašo nav-

zočnost in vam voščim prijeten večer.

Bog vas živi !«

Mešani in nato še moški zbor »Slomšek« sta zelo ubrano zapela nekaj rodoljubnih in drugih narodnih pesmi. Z vrhunsko kakovostjo nam je zaigral godalni orkester iz Škofje Loke, ki je bil nagraden z velikim aplavzom. Veleposlanik Republike Slovenije, g. Borut Trekman, je pohvalil društvo »Slomšek« za njegove zasluge pri ohranjanju in gojenju slovenske kulture, zlasti glasbene. Izrazil je upanje, da bo društvo živelo in delovalo še mnoga leta. Slovenski duhovnik pa je želel predstavnikom slovenskih oblasti poudariti naravo slovenskega društva »Slomšek«, ki ni pridobitno, se ne ukvarja npr. z gostinsko dejavnostjo, ampak ima v svojem programu ohranjanje kulture, slovenske pesmi, ponudbo višjih vrednot v okviru dejavnosti društva samega in Slovenske katoliške misije, ki društvu daje v uporabo svoje prostore – v duhu delovanja in idealov pokojnega msgr. Vinka Žaklja. Zato prosimo, da bi se ta beseda slišala tudi v domovini, tam kjer

režejo pogačo denarne podpore društvom s kulturnimi dejavnostmi.

Kulturnemu programu je sledilo veselo rajanje ob postrežbi na slovenskih veselicah značilnih jedil in pijač. Ansambel »Amigos« pa je živahno razveseljeval zbrane goste. Nekateri so se pritoževali, da je za starejša ušesa bila glasba nekoliko preglasno nastavljena. Res pa je, da je težko ustreči vsem in vsakemu. Ta večer se je v dvorani Casino v Eisdnu zvrstilo okrog 200 gostov. Zopet smo ugotavljali, da je med člani slovenskih društev premalo zanimanja za tovrstno sodelovanje.

GENK

V soboto, 23. oktobra 2004, je »Slovensko kulturno društvo Naš dom« priredilo vsakoletno vinsko trgatve. Desetčlanski mešani pevski zbor »Naš dom« je pod vodstvom dr. Francija Novaka zelo občuteno zapel nekaj narodnih pesmi, zlasti v zvezi s trgatvijo in kletarstvom.

Vsako druženje rojakov je dobrodošlo in priporočljivo, saj je prav, da se med vsemi, ki smo

Pred župnikovo brajdo v Eisdnu

razkropljeni v Belgiji in na Nizozemskem, obnavljajo prijateljske in kulturne vezi.

Prireditve se je udeležil tudi vrh slovenske ambasade iz Bruslja, in sicer iste osebe, ki so bile tudi v Eisdnu na Slovenskem dnevu.

GENK – EISDEN – HEERLERHEIDE

Ob prazniku vseh svetih smo imeli nekoliko večji obisk pri svetih mašah. Molitve za rajne smo opravili kar v cerkvi po končanih mašah, saj so naši rojaki pokopani na več pokopališčih v okolici. Posebej pa moram pohvaliti številnejšo udeležbo v Heerlerheidenu na Nizozemskem. V nedeljo, 7. novembra, je bilo kar 35 članov zborov. Vseh navzočih je bilo 50 vernikov. Po maši in molitvah za rajne so odšli na pokopališče sami, saj je slovenski duhovnik takoj nato maševal za nizozemske farane. Kakor vsako leto je tudi tokrat zbor »Zvone« naročil sveto mašo za svoje rajne člane.

BRUSELJ

Odgovorni za Slovenski pastoralni center smo veseli, kadar se kdo odloči, da ob morebitnih sestankih, sejah, srečanjih v Bruslju prenoči v eni od naših ustanov. Prispevki za prenočišče so dragocen dar za nadaljevanje obnove naših stavb, ki so še vedno potrebne mnogih popravil in izboljšav. Ti prispevki so edini morebitni prihodki SPC. Nekateri naši gostje so rekli: »Vi gotovo potrebujete pomoč bolj kot bruseljski hotelirji.« Dostop je zelo preprost, saj je avtobusna postaja linij 95 in 96 prav pred našim vhodom – na postaji Rodin. Z južne železniške postaje Midi greste na

avtobus 27, presedete na eno od omenjenih linij in ste hitro pri nas. To velja tudi za tiste, ki morda ne veste, kako bi do našega Centra na Av. De la Couronne 206 prišli k slovenski maši, ki je vsako tretjo nedeljo ob 16. uri. Za vse informacije se lahko obrnete name, in sicer na moj e-mail naslov ali na gsm številko +32-476 / 86 21 60.

*Z lepimi pozdravi vsem
naročnikom Naše luči – Lojze
Rajk*

BERLIN

Iz studenca slovenske kulture se vije mavrica pesmi

V slovenski katoliški skupnosti v Berlinu je na jesen spet vse več obiskov iz domovine. Nepozaben je bil drugi konec tedna v oktobru, saj so imeli v gosteh kar dva pevška zbora.

V soboto, 9. oktobra, je s petjem pri maši in s čudovitim koncertom po njej prisotne obogatil pevski zbor STUDENEC iz Pivke in okolice. Zbor, ki ga sestavlja sedem pevk in pevcev, je pod umetniškim vodstvom Irene Rep za to priložnost pripravil izbor prelepih Marijinih in slovenskih narodnih pesmi. V Berlinu so bile v tem času počitnice in tisti Slovenci, ki niso odšli v Slovenijo, so se lahko udeležili maše, koncerta in družabnega srečanja po njem in tako doživeli domovino Slovenijo v teh prijaznih in dobrih ljudeh, ob

ubrano zapeti pesmi in njihovi odprtosti.

Isti dan je v Berlin prispel Mešani pevski zbor MAVRICA iz Srednje vasi v Tuhinjski dolini, ki je svoje potovanje po Nemčiji, od Nuernberga preko Dresdna do Berlina, kronal z obiskom berlinske opere. Nekaj ljudi pa je ostalo v slovenski župniji – stanovali so v Slovenskem domu, kjer sta Sonja in Mitja poskrbela, da so se počutili kot doma – in se udeležilo koncerta zbora Studenec. Pevci obeh zborov so se hitro našli in so kasneje v skupnih prostorih za vse navzoče pripravili nepozaben razvedrilni večer. Harmonika in kitara sta ogreli pete in grlo, večer pa je ob plesu in petju hitro minil.

V nedeljo, 10. oktobra, je slovensko-nemško mašo v cerkvi sv. Elizabete daroval dr. Zvone Štrubelj, župnik iz Stuttgarta. Pri maši je tokrat pel zbor MAVRICA pod vodstvom zborovodje Karla Leskovca, kar je bilo znova enkratno doživetje. Peli so slovensko mašo skladatelja Matije Tomca ob orgelski spremljavi Primoža Krta, po maši pa pripravili koncert s skrbno izbranim programom slovenskih narodnih in pravoslavniških pesmi ter Bachovo Nun

Naš župnik Dori gospodu Ivanu Frassu vošči v imenu vse župnije.

Voščilo Jožetu Radeju

dunkelt alle Gott. Ne samo Slovenci, tudi Nemci so bili navdušeni! Živimo namreč v času, ko rabimo takšne impulze, da zgradimo most med različnimi ljudmi, različnimi generacijami in opažamo, da je na tem mostu vedno več ljudi. S pesmijo, ki prihaja od srca, so med seboj povezali dve družini – slovensko in nemško župnijsko občestvo in hkrati tudi sami doživeli delček domovine, ki je med Slovenci v Berlinu še kako prisotna! In tokrat sta zboru STUDENEC in MAVRICA – kako simbolično – pričarala mavrico lepih slovenskih pesmi, ki žuborijo iz studenca slovenske kulture.

Slepi potnik navdušil ...

V soboto, 16. oktobra, sta Slovenska katoliška misija in nemška župnija St. Elisabeth skupaj z župnijskim vrtcem pripravili skupno praznovanje zahvalne nedelje. Slovesnost je vodil pomožni škof Wolfgang Weider. Otroci so pripravili pristrčen program, pesmice, ki so jih peli, pa je spremljala »hišna« skupina Druga generacija. Pel je tudi nemški zbor St. Elisabeth.

Škof je zelo pohvalil Slovence za njihov doprinos v skupnosti slovenske in nemške župnije in zglednega sodelovanja in sobivanja. Po maši je bilo v vrtcu skupno slavlje, organizirana je bila prodaja darov za dobrodelne namene.

Isti večer so v društvu e.V. Slovenija Berlin pripravili tradicionalno vinsko trgatav. V goste so povabili glasbeno skupino SLEPI POTNIK. Njihova posebnost je, da so vsi člani slepi in normalno videčim je kar težko razumeti, kako vse zmorejo, ko pa nam vedno znova manjka poguma in moči, pa tudi volje, čeprav nam nič ne manjka. Njihovo delo nam je lahko za zgled in resnično hvaležni smo Bojanu Vengustu, podpredsedniku društva, ki je skupino v nedeljo pripeljal v cerkev, kjer so peli slovensko-nemško mašo, ki jo je tokrat daroval dr. Andrej Poznič.

Srečanje s skupino SLEPI POTNIK je bilo nepozabno in hvaležni smo jim za obisk. Milica in Aleks Bunčič sta poskrbela, da so bili gostje pogoščeni tako, kot se spodobi. Tokrat je društvo z resnično lepo gesto omogočilo, da so vsi Slovenci v Berlinu lahko doživeli srečanje z ljudmi, ki so vsem podarili nekaj več ...

V času od 11. do 15. oktobra je v Slovenski katoliški misiji v Berlinu potekalo jesensko srečanje duhovnikov in pastoralnih delavcev, ki skrbijo za Slovence v Evropi. Med njimi je bil tudi škof mons. Alojz Uran, odgovoren za Slovence po svetu, ki je bil le deset dni po odhodu iz Berlina imenovan za nadškofa in metropolita ljubljanske nadškofije. Slovenska katoliška skupnost v Berlinu skupaj z župnikom Dorijem nadškofu Uranu ob imenovanju pristrčno čestita in mu

želi veliko božjega blagoslova pri njegovem zahtevnem poslanstvu, hkrati mu želi, da mu Bog nakloni zdravja in obilo milosti na njegovi poti – v pomoč mu bosta zagotovo tudi njegov nalezljivi nasmeh in pesem iz srca!

Marinka Mošnik

Kulturni večer s kabaretom

V soboto, 15. maja, po maši, sta v dvorani naše slovenske župnije sv. Elizabete v Berlinu nastopila znana slovenska glasbenika, slavna pevka Nika Vipotnik in Zmago Štih, slovenski prvak, ki jo je spremljal na akordeon. Umetnika sta nam predstavila izbor šansonov, skladb in pesmi, ki sta jih izvedla v slovenščini, francoščini, angleščini in španščini, njun nastop, ki sta se vanj tako vživela, da bo v nas še dolgo izzveneval, pa se je gibal v širokem razponu od klasike do musicala. V svojevrstnih in nenavadnih interpretacijah, ki sta jih tehnično tako mojstrsko izvedla, da smo poslušali z odprtimi usti, sta predstavila pretežno dela štirih znanih avtorjev – trije med njimi so Kutr Weill, Edith Piaf in Jacques Brel –, njun program pa je bil prepleten z domiselno prirejenimi šansoni in pesnitvami velikega slovenskega pesnika in misleca Frana Milčinskega – Ježka, ki so kot rdeča nit povezovali program v celoto.

Konec tedna je bil zelo pester; na isti večer po nastopu smo ob primernih količinah žlahtne kapljice in vsakovrstnih dobrot veselo proslavili upokojitev našega zvestega člana Jožeta Radeja, ki je dolgo vrsto let zelo pridno in uspešno deloval pri Siemensu. Ob tej svečani priložnosti mu je v imenu vseh čestital naš župnik, vsi skupaj pa smo mu zapeli našo berlinsko

slovensko himno „Še eno rundo daj, točajka“. Prijetni večer se je zavlekel pozno v noč.

Praznovali smo tudi rojstni dan in god gospoda Ivana Frassa, ki vedno z veliko vnemo in spretnostjo shranjuje naše prireditve na filmski trak in – mimogrede – slavi na isti dan kot papež.

Boštjan Dvořák

AUGSBURG

Vinska trgatav 2004

Ko pride jesen in z njo čas trgatve, vinogradi oživijo. Pridne slovenske roke, zgarane in utrjene od težkega dela, obirajo sladko grozdje. V vinskih kletih iz njega stisnejo sok, ki po določenem času in seveda z žegnem sv. Martina postane žlahtna vinska kapljica. Vsak kozarček, ki ga nalijemo in z njim nazdravljamo, nosi v sebi skrito sporočilo, da je tu navzoče delo, znoj, garanje, sreča z vremenom in blagoslov Gospodarja vsega stvarstva.

Slovinci se radi pohvalimo, kot poje pesem, da je naša domovina »deželica sonca in grozdja«. Pa tudi radi zapojemo, da »mi Slovenci

Zahvalne besede za dobro sodelovanje

Kmečki muzikanti iz Ulma

vinca ne prodamo, ker ga sami dobro piti znamo«. Blaženi Anton Martin Slomšek in France Prešeren sta to dobro razumela. Za prvim radi ponavljamo »En hribček bom kupil, bom trte sadil«, Prešernovo Zdravljico, ki omenja, da so »trte obrodile vince nam sladko«, pa smo po osamosvojitvi izbrali za državno himno.

V vinorodnih krajih so se skozi čas uveljavili številni običaji, ki se nanašajo na trgatav in zorenje vina. Iz njih je moč razbrati slovensko čutenje do trte in vinske kapljice. Tudi v tujino vržen slovenski človek ni pozabil na dar jeseni. Društva in župnijske skupnosti prirejajo vsako leto v jesenskih mesecih zabavna srečanja. V oktobru poznamo prireditev z imenom »vinska trgatav«, v novembru »martinovanje«.

Letošnja vinska trgatav v Augsburgu je bila v soboto, 16. oktobra. Ansambel Sonce iz Rogaške Slatine je znal zvabiti na plesišče plesa željne plesalce. Ob živahni glasbi in lepem petju so se vrteli do zgodnjih jutranjih ur. Ekipa v kuhinji in za šankom je skrbela, da ni bil nihče lačen in žejen. Nastopila je tudi domača folklorna skupina Drava. S svojim nastopom je popestrila praznovanje vinske trgatve. Po zadnjem plesu se je

gospa Cvetka Javernik v imenu folklorne skupine zahvalila župniku Romanu Kutinu za lepo sodelovanje, ki se je od njegovega prihoda v Augsburg spletlo med župnijsko skupnostjo in folklorno skupino. »Bodočnost bo na naši strani, če bomo znali držati skupaj, če si bomo medsebojno pomagali in se zavestno trudili, da bomo drug o drugem dobro mislili,« se je zahvalil župnik. Za prijeto presenečenje malo pred polnočjo so poskrbeli »Kmečki muzikanti« iz Ulma. Ob harmoniki je godlo in ropotalo kar nekaj nenavadnih instrumentov, kar je pritegnilo pozornost in na koncu bučen aplavz v dvorani. »Zu-ga-be, še e-no!« je bilo slišati klice s strani publike, ko so zapuščali oder. Člani ansambla Sonce so takoj poskrbeli, da za Kmečkimi muzikanti ni ostala praznina. V siju žarkov njihove glasbe je v Augsburgu izzvenela vinska trgatav 2004.

R. K.

ESSEN

Duhovni vikend v Baasemu...

je bil v mesecu oktobru, od 8. do 10. Duhovni voditelj je bil prof. dr. Vinko Potočnik iz Maribora. Z veseljem ugotavljamo dejstvo, da je

ne samo vedno veliko zanimanja zanj, temveč vedno več. In pri tem je razveseljivo dejstvo, da je druga generacija vedno številčnejše prisotna. Poleg rednih in že ustaljenih skupnih srečanj smo letos imeli še posebej srečanje za mlade. Da se želijo dejavneje vključevati v slovensko skupnost, je misel, ki je izšla iz njihovih vrst. Prav svetovni dan mladih prihodnje leto v Koelnu bo lepa priložnost, možnost in izziv za nove načrte in podvige mladih v duhovnem kot tudi v narodnem pogledu. Ob zaključku srečanja je bil med nami na veselo presenečenje tudi naš delegat msgr. Janez Pucelj. Nekaj več iz Baasema je ulovil fotoaparata in je zabeleženo v tej številki Naše luči.

Na veselo snidenje v prihodnjem letu – spet v Baasemu.

Papeška in misijonska nedelja

V enotedenskem zaporedju, 17. in 24. oktobra, sta bili vpleteni v mašno slavlja kar v osmih naših skupnostih ob lepi udeležbi rojakov. Duhovne teže obeh nedelj se dobro zavedamo. Misijonsko nedeljo smo podprli tudi z nabirko za slovenske misijonarje, sicer pa smo ves mesec oktober pri vseh sv. mašah

Mladi sodelavci po sv. maši v Wettru

zbirali darove za potrebno sanacijo po potresu poškodovanih cerkva na Bovškem. V ta namen smo zbirali pri martinovanju ter ob bazarju koncem novembra. Bog povrni vsem dobrim srcem ter odprtim rokam.

Vsi sveti

Bogata vsebina praznika in primerna spodbuda nas je v res lepem številu zbrala pri bogoslužju v Essnu ter v Oberhausnu. Na sam praznik ter ves mesec november darujemo sv. maše za pokojne naših rojakov. Podsebej so se jih spomnili ter njihova imena napisali

in vsa imena preberemo potem pri sv. maši, ki se zanje daruje. Seveda se spomnimo tudi vseh pokojnih rojakov, ki so odšli v večnost v dolgih 46-tih letih obstoja slovenske župnije. Naj se spočijejo v Bogu, so bile molitve zanje v mesecu novembru – tako skupne kot osebne in družinske.

Zahvalno in Martinovo nedeljo

smo slovesneje obhajali v Essnu na prvo novembrsko nedeljo. S primerno dekoracijo zahvale Bogu in ljudem smo oblikovali mašno daritev, ki jo je pevsko doživeto oblikoval naš zbor Slovenski cvet. V veselem delu srečanja, ki je sledil, pa je dobil svoje veselo mesto Martin z nastopom zbora Slovenski cvet in primernimi pesmimi, oglasila sta se veselje, smeh, pogovor in seveda harmonika. Ob prijetno dišečih kostanjih, ki sta jih nabrala ter narezala Štefka in Janez Pirc ter jih je spekel rojak Janez Pišek – smo nestrpnost pričakovali, kam bo »poromala« letošnja Martinova gos. Žreb jo je namenil, da je poletela v Oberhausen – k Šusterjevim.

V novembru ima tudi še vsaka skupnost svojega vsaj »mini Martina«.

Romanje v Kevelaer

Pokojna Jožefa Pukšič iz Castropa

+ Jožefa Pukšič

Leta 1941 je bila kot otrok izseljena v Nemčijo, odkoder se je po končani vojni vrnila nazaj v Slovenijo v Artiče pri Brežicah. Življenje je kasneje nanese tako, da se leta 1961 vrnila v Nemčijo, kjer je bila zaposlena najprej pri Oplu. Leta 1972 je prišla v Porurje. Naselila se je v Castrop-Rauxelu in delala pri Volvu. Po upokojitvi se je z možem Francem vrnila nazaj v domovino. V letošnjem letu jo je Gospod poklical k sebi. Naj se spočije v njegovem dobrotnem naročju. Vsi rojaki, ki jo poznajo, jo bodo še posebej vključili v svoje molitve.

AZ

FRANKFURT

Mesec oktober je v frankfurtski župniji potekal podobno kot prejšnja leta. Poleg rednega bogoslužja kakšnih drugih posebnih prireditev ni bilo. Seveda se pozna v tem času tudi odsotnost mnogih zaradi dopustov, počitnic, trgatve in podobno. Poleg tega pa tudi nekaterih enostavno ni več blizu, čeprav so prejšnja leta bolj ali manj redno prihajali.

Oktober je že vrsto let zaznamovan z nekajdnevnim srečanjem slovenskih izseljenskih duhovnikov iz skoraj celotne Evrope. Letošnje je potekalo v Berlinu in se ga je seveda udeležil tudi frankfurtski župnik.

Seveda je oktober povezan tudi z molitvijo rožnega venca. Tudi tega smo redno molili v vseh skupnostih pred nedeljsko mašo ali po njej, zraven pa smo seveda vključili še molitev k sv. Jožefu. Tudi na praznik vseh svetih smo se v Frankfurtu zbrali k prazničnemu bogoslužju in k molitvam za rajne ob bogoslužnem spominu vseh vernih rajnih. Na zadnjo oktobrsko nedeljo smo bogoslužje za rajne imeli že v Mainzu, po vseh svetih pa tudi v Darmstadtu in Lichu.

Skupina mladih je na prvo novembrsko soboto pripravila svoje srečanje ob moderni glasbi, da bi poleg rednih aktivnih, pa ne tako številnih, pritegnili še kakšnega.

Sredina novembra pa je v naši župniji zaznamovana z vsakoletnim martinovanjem, letošnje je že

enaintrideseto. O tem pa kaj več prihodnjič.

rem

HAMBURG

Minilo je leto dni, odkar je prišel med nas župnik Dori. Hvaležni smo mu za vestno opravljene svete maše ter družabne shode po njih, ko se lahko o marsičem z njim tudi osebno pogovorimo. Po sveti maši v mesecu oktobru smo se mu v ta namen še posebej zahvalili za vse dobro, kar je storil v tem letu za našo skupnost. Z njegovo prisrčnostjo ne osvaja samo src Slovencev, temveč tudi drugih narodnosti, ki zelo radi prihajajo v slovensko skupnost, nekateri že kar redno. Slovenska skupnost v Hamburgu pa je vesela vsakega, ki se jim pridruži.

Slišali smo, da je kvartet Vita, ki je popestril julijsko sveto mašo v Hamburgu in srečanje po njej, z veseljem sprejel povabilo našega rojaka Marjana in njegove žene Liane, ko sta bila meseca septembra na dopustu v njuni počitniški hiški ob perniškem jezeru pri

Slovenci po sv. maši v Neussu

Prijetno vzdušje s kvartetom Vita po sv. maši v Hamburgu

Mariboru. Dekleta so se za povabilo zahvalila z lepim petjem, katerega pa sta tokrat lahko poslušala samo onadva. Upamo, da bomo tudi v Hamburgu lahko še kdaj prisluhnili njihovem ubranemu petju. Marjan in Liane sta iz Slovenije prinesla za slovensko skupnost po sveti maši tako dobro vino, da so ga nekateri imenovali kar mašno »vino«. Ob obilici dobrot, ki so bile tudi tokrat na mizi, smo se z molitvijo in pesmijo zahvalili tudi za dobro letino. Bogu hvala za vse dobrote, ki jih po božji milosti prejemo in uživamo.

Gospod Dori pa nam je obljubil, da bo tudi v bodoče poskrbel za kulturno obogatena srečanja v naši skupnosti, kar z veseljem pričakujemo.

DD

INGOLSTADT

Slavljenec dr. Janez Šircelj

14. oktobra je dr. Janez Šircelj iz Plecha vstopil v novo življenjsko desetletje in tako postal član modrih. V soboto po tem je obhajal svoj okrogli rojstni dan v krogu družine, kolegov, prijateljev in znancev. Bil je zares prijeten in zabaven večer. Ton praznovanju je dajala njegova neutrudna vnukinja

Zita. Gospod Šircelj je priznan in priljubljen zobozdravnik, saj prihajajo njegovi pacienti celo iz oddaljenega Ingolstadta. Vselej smo veseli, ko pride s soprogo na naše slovesnosti in druženja, ker prinese s seboj svojo vedrino in zdravo hudomušnost. Veseli smo, ker se poznamo in hvaležni smo za lepo prijateljstvo. V imenu mnogih prijateljev in znancev pristrčno čestitamo in voščimo, da bi se tudi v tem desetletju dobro počutil in da bi še naprej rad prihajal med nas.

Slavljenki v Bad Abbachu

V Neutraublingu pri Regensburgu imamo enkrat na mesec slovensko mašo. Izoblikovala se je prijetna skupnost. Med zvestimi obiskovalci

sta tudi gospe Bernarda Schneider in Pavla Lorenz, ki se vsakič pripejeta k maši iz oddaljenega Bad Abbacha. Letos sta obe obhajali okrogli rojstni dan, gospa Pavla 80. in gospa Bernarda 65.; skupaj sta ga potrdili 18. oktobra v toplem družinskem vzdušju. V imenu naše skupnosti v Neutraublingu obema naše pristrčne čestitke in dobre želje ter hvaležnost za vsa lepa srečanja in za njuno zvestobo skupnosti.

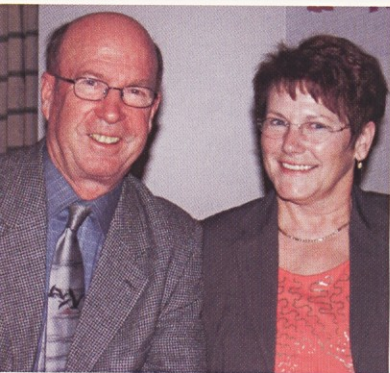
Slavljenki Pavla in Bernardka z možem ter župnik Stanko

Anica in Ivan Horvat, povratnika v Slovenijo

V petek, 23. oktobra, sta se v Weissenburgu poslovila od svojih

Dr. Janez Šircelj s soprogo Magdo

Anica in Ivan Horvat sta se vrnila v domovino.

sodelavcev, prijateljev in slovenske skupnosti naša rojaka Anica in Ivan Horvat. Po 36-ih letih sta se vrnila nazaj v Slovenijo. V Orešju pri Ptujju sta si uredila lep dom z »gruntom«. Ko odhajata, nam je hudo, ker smo izgubili zvesta in zavzeta farana. Vendar se z njima veselimo, ker se vračata domov. Anica in Ivan, voščimo vama zares srečno vrnitev in dobro počutje doma. Gotovo bosta še rada prihajala med nas, saj živijo tukaj vajina hči in sin ter vnuki.

Slovenski dan v Nürnbergu

Naša Slovenska misija s sedežem v Ingolstadt obhaja že vrsto let v

oktobru župnijski praznik, Slovenski dan; slovesnost je izmenoma v Ingolstadt in Nürnbergu. Letos je bil Slovenski dan v soboto, 23. oktobra, v Nürnbergu. Praznovanje smo začeli v cerkvi sv. Štefana s praznično mašo, ki jo je ob somaševanju župnika Gajška daroval mons. Janez Pucelj, ki je v mašnem nagovoru med drugim poudaril, da bi naše tekmovanje moralo biti predvsem v človečnosti v tem, da upočasnimo svoj korak in pomagamo tistemu, ki je »zaostak« zaradi žalosti, osamljenosti, boleznih, razočaranja, onemoglosti. Med mašo so poleg ljudskega petja sodelovali tudi združeni moški pevski zbor iz Nürnberga in Erlangna ter pevci iz Ingolstadta. Po maši se je nadaljevala slovesnost v dvorani, ki so jo naši pridni sodelavci lepo pripravili. Najprej so nam postregli s kavo in pecivom. Sledil je kulturni program; nastopil je moški zbor s tremi pesmimi in mešani zbor iz Ingolstadta, poseben aplavz sta za svoj čudovit nastop poželi Katharina in Karmen. Kulturnemu nastopu je sledilo razvedrilno srečanje. Za ples in vedro razpoloženje so poskrbele glas-

benice Kresničke iz Krškega na Dolenjskem.

Vsem, ki so sodelovali na praznovanju, velja topla zahvala. Prav posebna zahvala tistim, ki so pripravljali praznovanje ter skrbeli, da je vse dobro teklo in ki so poskrbeli, da nismo bili žejni in lačni. Boglonaj za vse!

Krst v Ingolstadt

V soboto, 30. oktobra, je v lepi cerkvi v Hundsellu pri Ingolstadt prejel zakrament svetega krsta Luis Gabriel Zelko. Med krstom je bil ves čas buden in je z radovednim pogledom spremljal skrivnost svetega obreda, le med obljanjem z vodo je malo zajokal, da smo lahko slišali njegov močni glas. Po krstu smo se zbrali na domu pri mladi družini na krstikah, ki so trajale v prijateljskem vzdušju ves popoldan. Staršema Sabini in Jožetu, botru Florjanu ter starim staršem čestitamo, novokrščencu pa voščimo božjega blagoslova na njegovi življenjski poti, da bi se dobro počutil v toplem družinskem zavetju.

S. G.

Novokrščenec Luis Gabriel s svojimi in gosti

MANNHEIM

Dve slavljenci

V Mannheimu je v drugi polovici oktobra slavila prvega pol stoletja življenja Marija Bencik. Ker je ena zadnjih iz prve generacije, ki se je srečala z abrahamom, smo seveda dobro proslavili, in to kar dvakrat. Najprej v velikem krogu sorodnikov in prijateljev, nato pa še enkrat po slovenski maši. Bilo je vsega dobrega na pretek, saj drugače ni moglo biti, ko pa je iz rodnega Turnišča prinesla s seboj mnogo prekmurske veščine v kuhanju in pečenju, pa še ves čas

Marija Bencik sprejema čestitke za abrahama.

svojega bivanja v Nemčiji je njeno delo v kuhinji. V Nemčijo je prišla pred štiriintridesetimi leti in se najprej ustavila v Buchnu v Odenwaldu, se nato poročila z Dežijem Bencikom, od leta 1977 pa živi v Mannheimu. V tem času sta že odrasla sin Danijel in hči Martina, ki je mami ob praznovanju napisala in prebrala lep govor. En del ga objavljamo tudi na tem mestu:

50 let v Mannheimu dočakala si, v dobri družbi se tvoj rojstni dan slavi.

Vedno dobra prijateljica si nam ti, hiša v Turnišču za pokojnino gor stoji.

V obšivavanju gobelinov uživaš ti, z dobrim pecivom razvajaš nas ti in ata samo lepo o tebi govori, da si vsako leto lepša, da si dobra žena in mama in še mnogo več.

Medtem, ko se čas srečanj z abrahamom izteka, prihaja na vrsto že novo obdobje, ki se ga tudi splača proslaviti. To so šestdeseta leta, ko se že komaj čaka na pokojnino. Lizika Klavžar, še vsa čila in zdrava, je vstopila v to obdobje v zadnjem tednu oktobra. Leta za pokojnino si je služila v tovarni Benz, odkar je pred devetintridesetimi leti prišla v Nemčijo iz rodne

Pernice pri Mariboru in se naselila v Rastattu. Že od vsega začetka je zvesta obiskovalka slovenske maše. Ker pa ni mogoče vedno čisto pri miru sedeti, se je včasih ozrla na moško stran in si ogledala Ivana Klavžarja ter si ga izbrala za moža, s katerim sta si nato zgradila lepo hišo v Kuppenheimu. Tudi Lizika je znana kot dobra štajerska kuharica, dobrote njenih pridnih rok pa večkrat okušamo kar ob njihovi krušni peči, ki je vedno topla od peke kruha in slaščic.

Na vabilu na praznovanje je pisalo, da se lahko pride kadarkoli, od kosila do večerje. In čeprav so mnogi povabljeni vabilo vzeli zares in prihajali od kosila do večerje, ni zmanjkalo ne slaščic ne tople hrane.

Po vseh napitnicah in mnogih kapljicah, naštetih za prihodnja leta, je potreben samo še božji blagoslov za dolgo življenje. In ta blagoslov želimo obema slavljenkama.

Lizika Klavžar pri svojem štedilniku

MÜNCHEN

30. maja 2004 je v župniji Sv. Peter na Kristan Vrhu prejel milost svetega krsta Dennis – Ivan Lotrič. Mali Dennis se je rodil v Münchnu 7. marca 2004 Claudiji, rojeni Zobec, in Marku Lotriču. Njegov krstni boter je Danilo Lotrič, krstno slovesnost pa je vodil tamkajšnji župnik Jože Zamuda. Dennisov nebeški zavetnik je sveti Dionizij, mučenec iz 4. stoletja, ki goduje 24. marca. Naj mu bo vse življenje varuh in priprošnjik pri Bogu, da bo v polnosti zaživel iz milosti in darov svetega krsta. Staršema iz srca čestitamo ob rojstvu in krstu prvega otroka in vsem voščimo obilo božjega blagoslova.

Slovenska sobotna šola

Naša sobotna šola se je nenadoma pomladila. Starih šolarjev je manj, zato pa je nekaj mladih družin prijavilo svoje otroke in tako je ob sobotah spet živahno. Poleg šole deluje tudi vrtec, kjer je posebno veselo, saj se otroci radi skupaj igrajo, rišejo in pojejo slovenske otroške pesmi. K sreči smo dobili še nekaj učne moči, tako da ima vsak razred svojega učitelja, ki učence seznanja s slovenskim jezikom in vero. Vsako zadnjo šolsko uro se šolarji z lepo igrico pripravljajo na materinski dan, ki ga bomo praznovali v nedeljo, 13. 3. 2005, po nedeljski maši v sestrski dvorani na Blumenstrasse (vhod Cormeliusstrasse). V spodbudo in podporo našim pridnim šolarjem ste prisrčno vabljeni k ogledu.

Baročni koncert Son rossignolo

V nedeljo, 31. 10., smo bili v münchenskem glasbenem klubu Movimento priča čudovitemu baročnemu koncertu mladih glasbenikov mednarodne zasedbe.

Dennis Lotrič je prejel sveti krst.

Martina, Christoph in Milenca na poročni dan

Sopranistka Barbara Tišler in Domen Marinčič, ki je igral na violo da gamba, prihajata iz Slovenije, čembalist Robert Schröter je rojen v Münchnu, blokflavtist Stefan Temmingh pa izhaja iz južnoafriško-nizozemske glasbene družine. Vsi štirje so znani po vrsti mednarodnih glasbenih priznanj in nastopov z narodnimi in mednarodnimi orkestralnimi zasedbami.

V dveurnem programu so nam predvajali skladbe baročnih skladateljev Alessandra Scarlattija, Alessandra Pogliettija, Geoga Friedricha Händla, Geoga Philipa Telemanna, Jacoba van Eycka, Henryja Purcella, Pietra Torrija, Johanna Schencka in na koncu

Antonia Vivaldija. S kratkimi humornimi uvodi pred vsako skladbo nas je čembalist Robert Schröter popeljal v svet narave, kot jo predstavlja baročna glasba. Te zanimive zgodbe so v poslušalcih zbudile domišljijo o bujnih cvetočih vrtovih, pticah, čebelah, lilijah, vrtnicah, Amorju in Veneri ter pomagale, da so se vživeli v baročno doživljanje sveta. Na koncu so vsi štirje glasbeniki na željo poslušalcev, ki so z močnim aplavzom izkazali svoje navdušenje, še enkrat zapeli in zaigrali znano Händlovo skladbo »Flammende Rose, Zierde der Erde« iz njegovih »Nemških arij«. Vsem umetnikom želimo še veliko glasbenih uspehov in skorajšnje snidenje v Münchnu.

STUTT GART

Jesensko srečanje ŽPS za celotno področje slovenske župnije

Če je mesec september v Slovenski skupnosti v Stuttgartu minil zelo praznično in veselo, je bil oktober toliko bolj delaven. Srečanje ŽPS je bilo tokrat 23. oktobra v Heilbronn. Po prijetnem in pri srčnem sprejemu smo nadaljevali s formativnim delom, ki ga je vodil župnik Štrubelj. Spregovoril je o evharistiji, iz katere Cerkev živi in črpa moč za življenje. Ob evharistiji pa se odpira tudi vprašanje naše pripravljenosti in odprtosti. Ali je srečanje pri mizi božje besede in božjega kruha vedno na novo prenovljena ljubezen do Kristusa ali vedno bolj navada? Ob tem se je razvil zanimiv pogovor, kako vsak od nas doživlja evharistično slavo, praznike in tudi običaje, ki so se preko stoletij razvili v slovenskem narodu. Ob pogovoru se je kar naravnost postavilo vprašanje, kako bo z obhajanjem evharističnega bogoslužja na slovenskih podružnicah zunaj Stuttgarta ob vedno bolj težkem finančnem položaju Cerkev v Nemčiji in ob krčenju osebja.

Načrtovanje srečanj (maš in prireditev) je bila osrednja tema

Nasmejani šolarji pri zadnji uri

Gospa Milena Movrin in Silva Habič (rojstni dan) sta z dobrotami pričakali ŽPS.

pogovorov. Dotaknili smo se tudi svetovnega dneva mladih, ki bo naslednje leto od 11.–15. avgusta – sprejem mladih po nemških župnijah – in nato skupno srečanje od 16.–21. avgusta v Kölnu.

Ob koncu smo se s heilbronsko skupnostjo zbrali še pri mašni daritvi in nato na večerji ob zvokih harmonike in pristne slovenske ljudske pesmi.

Vsi sveti in zahvalno romanje k Ave Maria – Deggingen

Slovenci se že od leta 1968 redno zbirajo k zahvalnemu romanju k Ave Mariji v Deggingenu, med Stuttgartom in Ulmom. Letošnje

Delovni župnijski pastoralni svet v Heilbronn

srečanje je ob somaševanju msgr. Puclja, Kutina, Turka in dr. Štrublja vodil Stanko Gajšek, župnik iz Ingolstadta. Zbrane romarje je nagovoril z besedami papeža Janeza Pavla II., ki jih je spregovoril ob svojem obisku v Hočah pri Mariboru – da smo vsi poklicani k svetosti in da je svetost tista prava sila, ki je sposobna spremeniti svet. Ob Mariji so se zbrali verniki iz Ingolstada, Ulma, Augsburga, Münchna in Stuttgarta. Gajšek je spodbujal zbrane, da bi ob zgledih svetnikov odkrivali in spoznavali, koliko skupnega imamo s svetniki. Povezanost s Kristusom in Cervvijo – občestvom kristjanov, ljubezen do bližnjega, odkrivanje »načrta«, ki ga ima Bog z vsakim od nas.

Redna duhovna hrana svetnikov je bila božja beseda, ki jim je kazala, kaj naj bi na poti življenja opustili ali storili.

Ob koncu svete maše je ob izredno doživetih petih litanijah Matere Božje zazvenela zahvala Bogu in Božji Materi. Saj je bila prav Marija tista, ki nam je prva pokazal pot do njenega Sina. Tista prava pot, ki je združevala svetnike in Božjo Mater, je molitev. Kot je poudaril Gajšek, je molitev navdihovalka za življenje. In ob blagoslovu z najsvetejšim ter molitvami za rajne je zbrane na poti domov spremljala misel, da so si vsi svetniki vedno prizadevali za dobro. Bog daj, da bi to srečanje pripomoglo, da bi, kot je rekel sv. Pavel: »Bili vredni poklica, za katerega smo poklicani.«

Pevke iz Stuttgarta pri zahvalni maši pri Ave Mariji

Duhovno bogato popoldne se je nadaljevalo nato še v gostišču Rose, ki ga vodi Helena Timmler. Gostišče Rose je Jožefa Cafuta kupila s svojim možem leta 1985. Po smrti moža je gostišče prevzela njena hčerka, ki ga z možem uspešno vodita še danes. In kot zanimivost: Ko je gospa Cafuta iz Radencev z družino leta 1963 prišla v Nemčijo, so se takoj začeli ukvarjati z gostinsko dejavnostjo. Tako bodo v mesecu decembru praznovali že 30 let delovanja v

Molitev na grobu msgr. Ignacija Kunstlja

gostinstvu, kar bodo v gostišču Rose še posebej praznovali.

Vsi sveti v benediktinski opatiji Neresheim

Na praznik vseh svetnikov so se nekateri verniki iz Aalna zbrali na grobovih pokojnih Slovencev iz Posavja, ki so bili med drugo svetovno vojno pregnani in preseljeni v okolico benediktinske opatije Neresheim. Nekateri so v času vojne tudi umrli in so pokopani na samostanskem pokopališču. Zbrani verniki iz Aalna so zmolili na grobovih in zapeli nekaj pesmi.

Molitve na grobu msgr. Ignacija Kunstlja v Zufenhausnu

V torek, 2. novembra, so se nekateri verniki iz Stuttgarta zbrali na

pokopališču v Zufenhausnu na grobu pokojnega duhovnika msgr. Ignacija Kunstlja. Ob duhovni misli, pesmi in molitvi so se spomnili tudi vseh rajnih Slovencev, ki počivajo na drugih pokopališčih ali njihovi grobovi niso znani. Naj vsem rajnim Gospod da večni blagoslov v nebesih.

kk

Kostanjev piknik

KD Slovenija je tudi letos pripravilo kostanjev piknik v Bühlertalu pri Baden Badnu. Jutranje slabo vreme ni moglo pokvariti dobre volje, ki se je nalezla prav vseh, ki so se zbirali ob avtobusu pri sv. Konradu v Stuttgartu. Gospod Rantuša je kar naprej nosil stvari k

Gospod Ježič (organist) s soprogo, ki je praznovala rojstni dan.

avtobusu, ki naj bi jih rabili za pečenje kostanja. Marsikdo je pogledal in se spraševal: »Ja, kako bomo pa to spravili gor na hrib?« In v Bühlertalu je vsak vzel nekaj s seboj in veselo v hrib. Čeprav je kazalo, da dež ne bo ponehal, je zbrane na vrhu pričakalo jasno vreme z mrzlim vetrom. Dopoldne je minilo ob nabiranju kostanja, skupnem kosilu in pečenju kostanja. Popoldne se je skupini pridružil še Zvone Štrubelj, ki je nato v lurški votlini daroval sv. mašo. Ob votlini je zazvenela pesem Ave Marija in marsikatero oko se je orosilo ob tako doživeti maši v naravi, tišini, ki je vse obdajala, in zahvali Bogu za stvarstvo. Po maši so

Praznovanje rojstnih dnevo v slovenskem domu v oktobru

se zbrani poveselili z župnikom Štrubljem in se polni veselih doživetij proti večeru vračali v Stuttgart.

Praznovanje rojstnih dnevoj

Po počitniškem času se je skupnost v Stuttgartu zbrala v nedeljo, 17. oktobra, da se poveseli s slavljenji. Tokrat se jih je nabralo kar devet. Seveda ni manjkala dobra volja in pesem. Vsem je s solo pesmijo zelo občuteno čestitala gospa Vida. Slavljenjem kličemo še na mnoga leta in naj jih spremlja božji blagoslov ter Marijino varstvo.

Š V E D S K A

Poročilo s Švedske

Čestitke novoimenovanemu ljubljanskemu nadškofu in slovenskemu metropolitu msgr. Alojzu Uranu tudi od slovenskih rojakov na Švedskem. Slovenci s severne Evrope se še kako živo spominjajo obiska nadškofa Alojza Urana v Vadsteni konec maja leta 2001, ko je vodil slovesno bogoslužje za binkošti in uvedel rojake v 40-letnico obstoja in delovanja Slovenske katoliške misije na Švedskem. Njegova neposrednost, preprostost, njegova klana beseda v cerkvi, kakor tudi njegov vesel značaj, ki se kaže v prepevanju slovenskih pesmi in v prijetnem humorju, bosta ostala med našimi rojaki vselej živa. Takrat je bila med nami tudi njegova sestra Pepca in šofer Milan, ki so našli gostoljubje pri Cesarjevih v Göteborgu. Uranovi in Cesarjevi izhajajo namreč iz iste vasi, zato je

nadškof Alojz postal tudi birmanski boter njihovemu sinu Robertu.

Jesenske barve na Švedskem

V mesecu oktobru se je zgodilo med Slovenci na Švedskem marsikaj, kar bo zanimivo tudi za naše rojake doma in po svetu.

Sv. maše so bile v mesecu oktobru kar v enajstih slovenskih skupnostih. Glede na to, da vedno več naših rojakov potuje v domovino in tam preživi del svojega časa, saj so mnogi že v penziju, je bil seveda obisk v cerkvi pri slovenskih mašah kar zadovoljiv. V jesenskem času se ljudje vračajo nazaj na Švedsko, tako da bodo v prihodnjih mesecih še bolj prijetna srečanja z rojaki pri slovenskem bogoslužju. Tako smo v petek, 22. oktobra, po slovenski sv. maši v Stockholmu v župnijski dvorani praznovali 84. rojstni dan Dragice Toter. Neverjetno, kako se gospa Dragica dobro drži za svoja leta. Rojaki ji voščimo še mnogo zdravih, veselih in srečnih let. Gospa Dragica, naj vas dobri Bog živi na mnoga blaga leta!

To srečanje z rojaki v Stockholmu pa je bilo povezano tudi z razstavo v mestni knjižnici v centru Solne. Slovenska skupnost je pod vodstvom Pavla Zavrela in ob sodelovanju rojakov iz glavnega mesta Švedske pripravila zanimivo razstavo z naslovom: Slovenija, nova članica v družini Evropske zveze. Od izrezkov iz švedskih časopisov, ki so poročali o slovenski samostojnosti, o 10-dnevni vojni v Sloveniji in o odhodu zadnjega srbskega vojaka iz Slovenije preko zgodovine Slovenije in zgodovine Slovenskega društva v Stockholmu, do turistične predstavitve Slovenije, so mnogi obiskovalci mogli doživeti na svojstven način Slovenijo na

Švedskem. Pavel Udir je s svojimi fotografijami predstavil življenje slovenskega društva v Stockholmu, Adi Golčman pa je ob pomoči Rada Omote poskrbel za potrebne tekste, ki so spremljali fotografije in so nagovorili obiskovalce razstave v švedskem jeziku. Na tej razstavi se je predstavil tudi znani slovenski umetnik Jože Stražar iz Stockholma, ki ima svoj izdelek celo v Vatikanu, saj je bil papež Janez Pavel II. deležen njegovega darila. Svoje talente spreminja v zanimive skulpture, ki jim daje življenje v bronu, tej žlahtni kovini.

Na razstavi so bili še drugi zanimivi predmeti, ki so govorili o Sloveniji. Med njimi je bila lutka, oblečena v gorenjsko narodno nošo, pa slovenski kozolec in vinska preša. Zanimivo je bilo to, da ni bilo mogoče najti prave švedske besede za kozolec, saj Švedi takšnih zgradb sploh ne poznajo, ker so klimatske razmere povsem drugačne kotv Sloveniji. No, kakor koli, naši rojaki so uspeli predstaviti poleg omenjenih predmetov med drugim idrijske čipke. Velik zemljevid Slovenije in zemljevid Evrope, v kateri je bila poudarjena geografska lega Sloveije, trije veliki panoji o Sloveniji v angleškem jeziku, ki so jih posodili s slovenske ambasade, vse to je govorilo o Sloveniji in njenih lepotah, ki jih lahko doživi švedski turist ob obisku »raja pod Triglavom«.

Z razstavo petih fotografij o Sv. Lovrencu na Pohorju ter o cerkvi sv. Ignacija na Rdečem bregu v omenjeni župniji se je na razstavi predstavil tudi Zvone Podvinski, slovenski duhovnik na Švedskem. Pripravljalci razstave so dali tem fotografijam naslov: Slovenija v mojem srcu.

Razstavo je spremljala drobna knjižica, ki nosi naslov: SLOVENIEN NY MEDLEM I EU FAMILJEN, kar pomeni: Slovenija, nova članica v družini EZ. V njej je kratka predstavitev slovenske zgodovine in zgodovina kulturnih stikov s Švedsko. Prikupna zadeva, ki je še kako dobrodošla v svetu, v katerem živimo, da bi nas tako Švedi bolje poznali. Čestitke vsem, ki so vložili v to knjižico svoj čas in znanje, drugim pa čestitke in zahvala za denarno podporo!

Hvala vsem, ki so sodelovali na tej razstavi pri predstavitvi Slovenije na Švedskem. Posebej pa hvala Pavlu Zavrelu, Jožetu Stražarju, Adiju Golčmanu, Pavlu Udirju, Radu Omoti, Štefaničevim in vsem ostalim sodelujočim, predvsem vsem obiskovalcem, ki so na svojstven način doživeli Slovenijo, novo članico Evropske zveze. Tako naši rojaki iz Stockholma z majhnimi kamenčki sestavljajo lep mozaik o Sloveniji, naši deželi, ki ima čudovita naravna bogastva in enkratne lepote, ki je klimatsko tako zelo pestra, saj je hkrati alpska, pa tudi panonska dežela, ki ima tudi košček lepe jadranske obale in prelepe vinograde.

Srečanje s slovenskimi rojaki v Eskilstumi je bilo četrto nedeljo najprej pri slovenski sv. maši. Po njej pa je bilo v prostorih pred cerkvijo kratko srečanje, ki so jim sledili pozdravi in nato kosilo pri Mariji Preskar, ki že leta gosti med drugimi tudi slovenskega duhovnika. S kakšno ljubeznijo pripravlja obed in kako prijetno je zaužiti pripravljeno hrano, če so ob njej tudi njeni, tako npr. sin Franci z ženo Marjano. Gospa Marija, Bog povrni za krščansko gostoljubje!

Popoldne je sledila pot v še eno slovensko skupnost, tokrat v

Köping. Tam smo bili zbrani pri sv. maši s prošnjo v srcu za zdravje mame Krescencije Cencke Meglič. Njeni: mož Jože, otroci: Jože in Janko ter Angelca z družino, prav tako pa tudi ostali njeni rojaki iz tega mesta, vsi skupaj smo z dušnim pastirjem Zvonetom goreče molili za njeno zdravje in zanjo darovali sv. mašo s priprošnjo k blaženemu škofu Antonu Martinu Slomšku, da bi ji križ ne bil pretežak in če je taka božja volja, da bi se ji zdravje ponovno povrnilo. Mama Cencka je prejela zakramentalno odvezo, kakor tudi bolniško maziljenje med sv. mašo, kar se tukaj na Švedskem med našimi rojaki bolj poredko dogaja. Kako lepo more biti pri srcu njej, ki ostaja čuječa v svojem življenju, kakor tudi slovenskemu duhovniku. Mami Cencki vsi rojaki iz Köpinga skupaj z duhovnikom Zvonetom voščimo ljubega zdravja ter da bi čimprej okrevala. Vnukinje Suzana in Simona ter Mona in ostali njeni pa naj ji bodo, skupaj z njenim možem Jožetom v pomoč in oporo pri nošnji njenega križa. Srečanje v Köpingu se je končalo pri Mariji in Mariu Bestjakovima, ki sta ponovno izkazala gostoljubje slovenskemu duhovniku. Bog povrni za prijeten klepet, za dušno in telesno hrano ter za vse lepo, kar sem kot vaš duhovnik doživel pri rojakih v Köpingu.

Zadnjo, peto nedeljo v mesecu oktobru je slovenskega dušnega pastirja pot popeljala čisto na vzhodno Švedsko, z ene strani obale na drugo, v smeri proti baltiškemu zalivu. Zjutraj sta slovenskega duhovnika v Bromölli sprejela in pogostila Renerjeva. Kratek počitek po dolgi vožnji, nabiranje nove energije, prijeten klepet in že je bilo potrebno narediti še krajšo vožnjo proti Olofströmu. Manjša

skupnost rojakov se je zbrala pri sv. maši. Pred njo so slovenskega duhovnika obvestili Madžari, ki so bili prej pri sv. maši, da je tam umrl neki Slovenec Rudi, ki je živel popolnoma izoliran od drugih in se ni z nikomer srečeval. Lepo je človeku pri srcu, ko vidi, da ljudje vendar poskrbijo za ljudi, ko zvedo, kaj se je zgodilo s pokojnim. Tudi za pokoj njegove duše smo tamkaj prosili in molili. Po sv. maši je sledilo slovo in nato je bilo potrebno na pot v Kallinge, kjer smo se ustavili ob grobu pokojnega Darka Hrabarja, ki je umrl prav na tisti dan. Sledil je še obisk groba Jonatana Stoparja, kjer smo se ustavili in molili ter blagoslovili grobek mrtvorojenega, ki je bil tako težko pričakovani. Naj tudi on počiva v miru in naj se veseli v sreči in slavi nebeškega kraljestva. Res ni mogel biti krščen, toda želja Cerkve in njegovih je bila, da bi tudi on bil božji otrok, kar vsekakor je, kot nas uči naša vera.

Iz Kallinge je pot peljala slovenskega duhovnika v Nybro. Prvič je vozil del poti, ki je vodila praktično ves čas skozi gozdove. Bil je užitek voziti po ozkih cestah, ko si sredi narave. Škoda je le, da človek nima časa, da bi se ustavil in globlje zadihal v naravi. Ob skrbni vožnji je bil naslednji cilj razmeroma kmalu dosežen. Slovenska skupnost iz Nybra se je zbrala v tamkajšnji protestantski cerkvi, kjer smo skupaj praznovali Slomškovo nedeljo. Po njej pa sta Truda in Štefan Sorman povabila vse navzoče na večerjo in družabno srečanje. Izbrana hrana in prijetno vince sta družbo še bolj razveselila. Kaj pomeni družabnost, posebej vedo naši rojaki, ki živijo daleč od domovine. Hvala za gostoljubnost, za slovensko domačnost in slovensko hrano. Prav

tako tudi hvala Indofovima za počitek, da more slovenski duhovnik naslednji dan ponovno na dolgo pot proti Göteborgu.

Dolge so poti švedskega vagabunda Zvoneta, velikokrat tudi utrujajoče in naporne. Toda dobri Bog ves trud največkrat sproti bogato poplača. Kako lepa je bila jesen, kakšne barve gozdov, neba, oblakov. Zlato listje brez, rdeča zlato zelena barva javorjev, pa paleta barv na bukovih listih, lepota jezer, vse to ima svoj čar, posebej v jutranjih ali večernih urah. Ko ima človek priložnost vse to doživljati, more iz srca prepevati: O, store Gud, kar pomeni: O, veliki Bog, oziroma Hvala večnemu Bogu! Vse stvari ga zdaj molite! Stvarniku, dobrotniku, večno slavo zadonite! Zbori angelski pojo, hvali zemlja in nebo.

Praznik vseh svetih Švedi praznujejo prvo soboto po 1. novembru, nedelja po tem prazniku pa je spomin na duše vseh pokojnih. Tako je slovenski duhovnik skupaj z rojaki v Nybro pri Indofovih daroval praznično sv. mašo na dan vseh svetih že ob 8. uri zjutraj. Sledila je dolga pot v Göteborg, kjer je bila popoldne ob 16. uri praznična sv. maša. Po njej je sledil obisk pokopališča Kviberg, kjer smo opravili molitve za verne rajne, kakor nas vabi Cerkev, da popoldan na ta veliki praznik molimo in blagoslovljamo naša pokopališča.

Po vseh teh srečanjih s slovenskimi rojaki in po vseh dolgih poteh je človek srečen in Bogu hvaležen za srečno pot, za vso varstvo in si želi prijetnega počitka, da more kasneje ponovno na dolgo pot.

Slovenski dom v Göteborgu v mesecu oktobru in novembru še

posebej posveča svoj čas ročnim delom, ki so zelo pestra in zanimiva. Tako pomagajo s svojimi izdelki tudi pri župnijskem Julbasarju (izg. Jülbazarju) in se istočasno predstavijo s svojimi lepimi ter praktičnimi izdelki tudi kot narodna skupnost. Kot slovenski duhovnik sem vselej in povsod ponosen na naše rojake, ki so dejavni v slovenskih društvih, kakor tudi istočasno v župnijskih skupnostih. Človeku je lepo pri srcu, ko sliši pohvalo tega ali onega župnika na terenu, ki je vesel tudi slovenskega sodelovanja in pomoči. Hvala vam, dragi rojaki, za vso podporo Slovenski katoliški misiji kakor tudi vašim duhovnikom na terenu. Vse to govori, da vam ni vseeno, kaj in kako se dogaja s katoliško Cerkvijo na Švedskem. Hvala tudi za solidarnost v obliki cerkvenega davka, saj tako sami podpiramo delovanje naše Cerkve in se tudi tukaj počutimo doma, če smem tako reči. Obenem pa bi rad povabil vse ostale, ki so se oddaljili od Cerkve zaradi cerkvenega davka, da se vrnejo nazaj in tudi oni solidarno podpirajo našo Cerkev. Zdaj vsaj vemo, kam en procent našega bruto zaslužka gre oziroma kaj se dobrega stori tudi z našo pomočjo.

Čestitka bratu Srečku Podvinskemu ob njegovem 50. rojstnem dnevu. Ob vseh srečanjih in potovanjih se dogaja še mnogo drugih lepih stvari. V sredo, 3. novembra, je praznoval v krogu svojih domačih brat Srečko. Molitev in spomin sta pohitela ponovno v domovino, v Jereslavec pri Kapelah v Posavju, kjer živi še ena družina Podvinski. Človek čuti eno samo dolžnost hvaležnosti za vso prehojeno bratovo pot, za njegovo družino in čuti dolžnost, da prosi dobrega Boga za nadaljnje zdravje, da bi še naprej mogel opravljati svoje

dolžnosti skrbnega moža in očeta, kakor tudi delavca in predvsem da bi bil on in vsi njegovi povezani z župnijo sv. Marije v Kapelah pri Brežicah.

*Kol'kor je kapljic morja,
kol'kor je zvezdic neba,
tol'ko naj let: zdravih, srečnih in
veselih,
Bog ti da,*

želi iz srca tebi in vsem tvojim v Kapelah

brat Zvone Podvinski

ŠVICA IN LIECHTENSTEIN

Po odmevnem in dobro obiskanem vsakoletnem septembrskem romanju naših rojakov v Einsiedeln nastopi pri nas kratko zatišje in vse se vrti okoli naših rednih oltarnih srečanj. Seveda kakšen dogodek vendarle posebej izstopa.

BIRR

Več mladih slovenskih družin pri nas je v zadnjem letu dobilo naraščaj. Čeprav se je večina odločila za krst svojih otrok v domovini in tovrstnih slavij pri nas letos ni bilo, sta se zakonca Erika in Robert Snoj vendarle odločila, da bo krst njunega prvorojenca Valentina v naši sredi. Očka Robert je prav na dan krsta, 22. oktobra, obhajal svoj 30. rojstni dan in je povabil iz domovine na skupno družinsko praznovanje tudi svoje sorodnike in prijatelje. Za krstno bogoslužje smo se zbrali v prijetni cerkvi v Birru, kamor zakonca Snoj prihajata k slovenski maši in kjer Erikina mama Slavka tudi zvesto mežnari pri naših mašah. Mali

Erika in Robert SNOJ sta pri krstu v Birru posvetila prvorojenca Valentina nebeškemu Očetu.

Valentin je postal otrok Boga in svete Cerkve, naj kasneje postane tudi njegov zvesti pričevalec.

ZÜRICH

Za ene je veselje, za druge pa žalost v dejstvu, da se vedno več rojakov odloča za odhod iz naše srede in vrnitev v domovino. Zaradi poceni delovne sile drugje zapirajo v Švici tovarne ter jih seli-

jo v druge dežele. Delavci pa ostajajo brez dela in med njimi tudi številni naši rojaki. Prav v tem času je žalostna usoda zaprtja doletela solothurnsko podružnico nekdanj mogočnega švicarskega podjetja Sulzer. In podobno se dogaja drugje.

V Zürichu od septembra naprej pogrešamo zvesto navzočnost zakoncev Andrejke in Vinka Fuchsa. Vinko je že dolga leta bil invalidsko upokojen in je svoj čas dobro izkoristil ter se usposobil za odličnega kuharja. Velikokrat smo bili deležni njegovih kulinaričnih do-

brot. Zanimivo, da mu je kljub specialitetam iz njegovih loncev uspelo ohraniti manekensko postavo brez dodatnega oblažinjena. Ko je tudi žena Andrejka ostala brez službe, je dozorela odločitev, da pravzaprav tukaj zanju ni več prihodnosti.

Predraga naša prijateljca! Hvala vama, da sta z nami delila mnoga leta in vrsto bogatih trenutkov. Na vajinih obrazih nikoli nismo videli drugega kot iskreno veselje in smeh. Naj tako ostane! Želimo vama vso srečo in ves potrebni blagoslov na sončni strani Alp!

SCHAAN (FL)

V začetku septembra je naše krščansko občestvo v Schaanu vzelo slovo od Alojzije Wohlwend. V kratkih štirih mesecih je velika in krepka Lojzka izgubila v smrtonosni bolezni svoje moči in na hitro ugasnila. Ti meseci so bili zanj čas resničnega zorenja. Resno in odgovorno se je pripravila na prejem zakramentov bolniškega maziljenja in svete popotnice v večnost. Če se je v prvem stadiju bolezni še tako zvesto oklepala prepričanja v ozdravljenje in v svoje življenjske načrte na tem svetu, ji je to iz dneva v dan manj pomenilo in tisti, ki smo

Vinko in Andrejka Fuchs iz züriške skupnosti sta septembra za vedno zapustila Švico.

Švice mi je dovolj - bom ženo raje pričakal v domovini - tako se je odločil Lojze Kavčič iz Amriswila.

Skupnost iz Lugana je s soncem obsijana.

Zlata vredna Mojca Birbaumer je zakrivila, da imamo v Hünenbergu (Zug) že eno leto redno slovensko mašo.

jo spremljali, smo videli, kako se pogloblja njen notranji mir in zazrtost v večnost.

Dobro srce je imela ta naša Lojzka. Na enem od obiskov v bolnici mi je rekla: »Povej našim rojakom, naj bodo eno med seboj. Samo to si že-

lim, da bi izginila vsaka neednost iz naše srede.« Tudi zame je imela vedno kakšno modro priporočilo. Posebej rada mi je zabičevala: »Glej, da se boš med vožnjo večkrat ustavil in počival vsaki dve uri.« Draga Lojzka! Naj te angeli od nas ponesejo v božje naročje! V življe-

nju si veliko mislila na druge, nadaljaj s to dobro navado tudi v večnosti in priporočaj svoje prijatelje in rojake našemu skupnemu Očetu.

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

NEMČIJA

Svete maše v decembru 2004

STUTT GART, sv. Konrad: 5. (nedelja, sv. Miklavž: ob 16. uri sv. maša s petjem gostujoče skupine iz Primorske in prihod sv. Miklavža), 14., 21., in 25. decembra (slovesna maša Gospodovega rojstva) ob 16.30. Na sveti večer, 24. 12. ob 22.00, polnočnica skupaj z nemško skupnostjo. Na novega leta dan, 1. 1. 2005, prav tako sv. maša skupaj z nemško skupnostjo ob 17.00. V nedeljo, 28. decembra, zaradi drugih obveznosti ne bo sv. maše v Stuttgartu. Na silvestrovo bo zahvalna sv. maša ob 18. uri v Slovenskem domu, kjer bomo nato skupaj silvestrovali. Vabljeni!
BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 5. decembra ob 9.30: sveta maša z gosti iz Primorske in prihod sv. Miklavža.
SCHW. GMÜND, kapela sv. Jožefa: 12. decembra ob 9.00 v Neue Welt, nato skupno kosilo-domače kolone.
SCHORNDORF, kapela pri sestrah: 19. decembra ob 9.00 s pripravo na božič.
AALEN, sv. Avguštin: nedelja, 19. decembra ob 11.00. Priprava na božič.

HB-BÖCKINGEN, sv. Kilian: sobota, 18. decembra ob 17.00.

Priprava na božič.

OBERSTENFELD, Srce Jezusovo: zaradi božičnih praznikov sv. maša odpade. Vabljeni v Heilbronn v soboto, 18. decembra, ob 17. uri ali v Esslingen na praznik sv. Štefana ob 17. uri.

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: sv. Štefan, 26. decembra, ob 17. uri: sv. maša, po maši v dvorani štefanovanje s tombolo.

SLOVENSKI DOM: župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16.00 do 19.00 ure ter vedno po maši.

SOBOTNA ŠOLA IN ŽUPNIJSKI VRTEC: v mesecu decembru bosta šola in vrtec: 4. decembra in 5. decembra – prihod sv. Miklavža ob 16. uri v cerkvi sv. Konrada; 18. decembra od 10. do 12. ure v Slovenskem domu.

REUTLINGEN

BAD URACH, sv. Jožef: vabljeni v Pfullingen v soboto, 4. decembra, ob 16.30; s petjem sodelujejo gostje iz Primorske, nato prihod sv. Miklavža.

PFULLINGEN, sv. Wolfgang: v soboto, 4. decembra, ob 16.30; s petjem sodelujejo gostje iz Primorske, nato prihod sv. Miklavža..

Podrobnejše informacije dobite v mesečni prilogi Naše luči: Med nami povedano.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so redno 1. in 3. četrtek v mesecu, v mesecu decembru so: 2. in 16. od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16. ure. Tel: 089/543-98-19.

Marko Kremžar: LETO BREZ SONCA

Kasneje mi je ta srbski partizan pripovedoval, da je nekoč mučil nekega četnika, ki so ga ujeli. Četnik je bil privezan k drevesu in on mu je žgal brado. Medtem ko je mučil jetnika, je nekje počil strel in krogla ga je zadela v čeljust. Brazgotina je bila še vidna.

Ko se je po vojni vrnil domov v Beograd, je izvedel, da je v njegovi odsotnosti brat odšel k četnikom in da so mu »po osvoboditvi« partizani ubili očeta. Je bilo to res ali je bila zgodba prirejena za nas? Ne vem. Da pa je resnično mučil četnika, ni dvoma, ker ne bi mogel nihče zavestno ponavljati istega prizora dan za dnem, vedno enako, z istimi besedami in gibi, po enakih krčih in napadih.

Vedno je bilo vse do pičice enako – razen enkrat. Nekoč, bilo je pred nevihto in v sobi je bilo mračno, je Srb po običajnem napadu kakor vedno brez zavesti obnovil bitko pri Drvarju.

Bil je telefonist. Ponavljal je vse kretnje kakor takrat, sredi nemškega napada. Vrtel je centralo, ponavljal vse, kar je takrat govoril, ponavljal poročila in povelja, spravil nevidno centralo, se pričel umikati, plazil se je po tleh, kakor da bi še vedno iskal kritja ... Preklinjal je svoje nadrejene pa Nemce, četnike in ustaše ... Končno je obležal z obrazom na tleh – prepoten in izčrpan. Ta napad je trajal dalj kot običajno. Ves čas smo stali okrog njega, molče poslušali in pazili, če ga bo treba prijeti.

Ko se je umiril in je sedel ob steni poleg mene, mi je povedal, da je bil telefonist v Titovem štabu pri Drvarju, ko so ga napadli Hrvati in Nemci. Posrečilo se mu je izmuzniti iz obroča napadalcev. Bil je mojih let in strahota nenadnega napada mu je obležala na srcu. Še ko je pripovedoval, je bil nemiren.

Odkar je bil med nami, smo vsi v sobi živeli v napetosti

in čakali, kdaj se bo napad ponovil, da bo treba priskočiti na pomoč. Ne spomnim se, da kdo od političnih pri tem ne bi pomagal ali da bi fantu bolezen očital. Bil je med nami in čutili smo, da smo zanj odgovorni.

Ne vem, zakaj mi je zaupal bolj kot svojim tovarišem. Povedal mi je, da se boji, da jih bodo nekoč, sredi noči, odpeljali in postrelili. Hotel je uiti. Ne iz zaporov, temveč iz kamiona, ko ga bodo odpeljali.

Prosil me je, naj mu narišem zemljevid Slovenije. Hotel je zbežati v Avstrijo. Dolge ure sva presedela skupaj, da sem mu s Stržajevim svinčnikom risal na koščke papirja pot na Gorenjsko in čez Karavanke, kot sem si jo predstavljaj.

Res so ga nekega večera odpeljali skupaj s Hrvatom iz Korduna. Nismo ju več videli. Bog ve, če se je ubogi srbski fant rešil. In če se je? Ali še trpi, ker je mučil svojega rojaka? On je bil od vseh »tovarišev« med nami edini, ki se je kesal.

Kordunaš je bil čisto nekaj drugega. Bil je mrk in čeprav morda mlajši od mene je bil vase zaprt in neprijuden. Zanj smo bili še vedno sovražniki. Z nikomer v sobi ni spregovoril prijazne besede.

Prvič ga je vrglo kmalu za Srbom. Njegovi napadi so bili manj pogosti, a so bili nevarnejši. Navadno je najprej padel na tla in tam za nekaj minut podivjal, da smo ga morali držati. Bilo ga je težje obvladati kot Srba, predvsem ker smo se ga bali. Medtem ko smo vedeli, da nas Srb ne bi udaril hote, je bil Kordunaš nasilen tudi pri zavesti. Tudi pri njem skoraj ni minil dan brez napada, le da ti niso potekali vedno enako. Končali pa so se vsi napadi vedno na enak način.

(Hamm) Naj ostane za spomin na leto vstopa v EZ.

Berlinski kardinal, nadškof Uran in slovenski izseljenski duhovniki na sestanku Zveze v Berlinu

Že umirjen po prvih izbruhih, a še vedno brez zavesti, je pričel brez besed obnavljati, kako je umoril neko družino.

Nemogoče je popisati vse gibe, vse malenkosti, ki so nemo govorili o dogodku, ki ga je ponavljal dan za dnem. Na tleh leže, povsem odsoten je delal, kakor da bi trkal po vratih, potem je po njih razbijal s pestjo, vstopil v hišo, divje pretopal z odprtimi očmi, a z mrtvim pogledom ljudi, ki so mu stali pred spominom. Z rokami je ponavljal vse gibe, najprej leže, potem pa je navadno še vedno brez zavesti pokleknil. Izza pasu je potegnil nevidno pištolo ... Pričel je streljati, roka mu je sunkoma poskakovala, kakor da bi jo težka pištola še vedno dvignila za vsakim strelom. Zmanjkalo mu je municije. Izpraznil je šaržer, ga na novo napolnil s patroni, ki jih je bil vzel iz žepa. V pesti so mu ostali še trije ... Vedno so bile tri kroglice, ki jih je previdno spravljaj nazaj v žep, potem ko je napolnil šaržer in ga porinil v kopito pištole.

Nato je navadno vstal, spet streljal, a meril v tla, kjer so ležale njegove večne žrtve. Pričel je brcati in teptati mrtva trupla ...

Končno se je sklonil in iz gibov smo razbrali, da je eni od žrtev nekaj slek, se preoblekel in si začel z vodo, ki je ni bilo, umivati roke, obraz in spet roke ... dolgo, dolgo ... Potem se je zavedel, sedel v svoj kot in molčal.

Z nikomer ni govoril. Tudi med partizani ni imel prijatelja. Srb je vedel o njem le to, da je nekje na Hrvaškem pomoril neko družino, starše z otroki vred. Nihče ni vedel, zakaj. A da je bila družina petčlanska, smo sklepali po njegovih vedno enakih streljih. Celo na višino in starost otrok je bilo mogoče sklepati po višini udarcev, ki jih je dan za dnem delil žrtvam, katere je videl le on.

Dvakrat pa je podivjal stoje, z odprtimi očmi – pri zavesti. Enkrat je napadel Janeza Stržaja. Svojo nabrušeno žlico je uporabljal kot nož. Ne spomnim se več vzroka, vem le, da je šlo za neko malenkost. Janeza je rešilo, da je medtem, ko se mu je bližal Kordunaš, kakor smo mu rekli, in ko smo vsi sedeli kot okameneli, Srba vrgel napad. Hrvat se je za hip zmedel. Zgrabili smo ga in razorožili. Istočasno je bilo treba krotiti oba.

Drugič je zdvijal pri zavesti, ko je gledal skozi zamreženo okno. Naenkrat je zakričal in usekal z rokama levo in desno s tako močjo, da je razbil šipi. Steklo mu je razrezalo zapestji. Zdelo se je, da se ne zaveda ran in ne krvi, ki mu je polzela po široko razpetih rokah. Okrvavljen je stal ob oknu in nas grozeče gledal. S stisnjenimi pestmi je počasi stopal proti sredini sobe, a je bil po nekaj korakih spet žrtev napada. Ko je bil brez zavesti, smo mu zapestji za silo obvezali z robci.

Večkrat je istočasno vrglo Srba in Kordunaša. Končno se jima je pridružil še Slovenec. Milanovi napadi so bili

drugačni. Zvijal se je in se penil, a je ostal pri zavesti. Njegovo vedenje med napadom še zdaleč ni bilo podobno onim obeh partizanskih tovarišev. Tudi Milan je v napadih ječal in stokal, vendar manj razumljivo, in tudi krotiti ga ni bilo treba. Vseeno je ob takih primerih vedno kdo sedel ob njem in pazil, da si ne bi kaj hudega napravil. Nekoč je povedal, da je kot šofer vozil v Kočevski rog domobrance. Pripovedoval je, da so jih tam dan za dnem morili, a da je bil on le šofer. »Jaz nisem moril, nisem streljal ...« je zatrjeval. Njega niso odpeljali z njima in kasneje sva se še srečala. Takrat ni bilo videti, da bi ga še pekla vest.

Kmalu nato se je znašel med nami tudi partizan Polde. Ne spomnim se priimka in če bi se, ga tudi ne bi zapisal. Bil je moralno pokvarjen, a zelo zgovoren fant. Kot mlad aktivist je sodeloval pri umoru dr. Marka Natlačena.

Takole je pripovedoval:

Kot navdušen član Osvobodilne fronte je bil, menda že koj na začetku vojne na tem, da ga sprejmejo med mlade komuniste. Nekega dne mu dajo revolver z naročilom, naj v naslednjih 24 urah ustrelji italijanskega vojaka. Kogarkoli, kjerkoli!

Bilo je megleno popoldne in odpravil se je na Ljubljanski grad. Hodil je po stezah in poteh in iskal svojo žrtev. Srečal je Italijane v manjših skupinah, a je bilo nevarno, srečal je italijanskega vojaka z dekletom pod roko, a se je bal, da ga dekle prepozna. Večkrat je od daleč sklenil: »Tega ubijem,« a ko se je vojak približal – ni mogel in ni mogel.

Mračilo se je.

Na klopici je sedel Italijanček in objemal dekle. Stopil je k njemu in ustrelil – potem pa zbežal in bežal do doma.

Nekaj dni kasneje so mu zaupali nalogo, naj brani umik dveh atentatorjev, ki bosta umorila Natlačena. Stal je za zidom cerkve sv. Jožefa. Če bi kdo ogrožal umik morilcev, bi moral on streljati, obrniti pozornost nase, da bi ona lahko ušla. Ko je videl, kako sta zločinca po umoru zdrvela na kolesih, ne da bi ju kdo ustavil, se je oddahnil in se vrnil v skrivališče.

Kmalu po tem so ga poslali na teren. Tam so ga ujeli domobranci. Ker je bil še mlad, so ga spustili in je spet odšel k partizanom. Zdaj, po toliko mesecih pa so ga ti zaprli, ker je bilo partiji sumljivo, da so ga takrat domobranci kar tako brez vsake kazni izpustili.

Bil je še vedno navdušen komunist in vedno nam je govoril o svojih junaških dejanjih v borbi z dekleti. Če je bilo pol tega, kar je pripovedoval, res, ni bilo nobeno dekle varno pred njim, ne v hosti ne v hiši, ne podnevi ne ponoči, ne v vročini in ne v mrazu, celo v snegu do kolen; Polde je bil vedno v napadu.

Nekaj je že moralo biti res, kajti neprestano je pisaril pisma svoji zadnji ljubezni, katere vsestranske vrline je zdaj poznala že vsa soba.

»Boste videli, ko mi ona pošlje paket, vas vse povabim na gostijo. Je iz bogate družine in imajo vsega. Le čakajte, da pride paket!«

Paketa pa ni bilo in zato je Polde »žical« nas in se tako hranil na račun bodočega paketa, ki bo brez dvoma nekaj »kolosalnega«.

In res neko dopoldne pokliče stražar Poldeta k vratom. Vsa soba zavpije: »Poldi, paket!« Pa je bila le kartica, ki se je glasila nekako tako: »Ljubi Polde! Srečna sem, ker sem izvedela, da si še živ. Zelo me je skrbelo, ko si izginil brez slovesa. Zdaj te lahko osrečim z novico, da boš postal očka. Naši domači pravijo, da boš kmalu prost in da se bova takoj poročila ... Te poljublja tvoja ...«

Vsa soba se je krohotala Poldijevemu paketu. Poldi je ves bled stal pred nami. Ne le da mu ni bilo do nepričakovanega očetovstva, vedel je tudi, da nima izhoda, ker so bili njeni domači visoki partijski funkcionarji. Ves čas, kar je bil zaprt med nami, Poldi ni prejel nobenega paketa, saj bi bila res sramota, da bi partiji dvomili nad brezhibnostjo uprave ljudskih zaporov.

V sobi za mladoletne smo dobili sčasoma malo več papirja. Nekateri so naredili iz njega majčkene igralne karte, jaz pa sem si na drobne lističe zapisoval pretekle dogodke z nekaj več besedami, kot sem jih imel do takrat na časopisnem robu. Tudi kako pesmico sem skoval v tisti sobi in jo zapisal s komaj čitljivo pisavo. Čitljivost me v resnici ni skrbelo, ker so verzi imeli le enega bralca. Ob rednih preiskavah so nam seveda vse papirčke pobrali. Kot sem že omenil, sem takoj po preiskavi bistvene podatke obnovil po spominu in jih tako ohranil do danes. Pesmic pa navadno ne.

Dogodki so se hitro vrstili. 25. januarja 1946 so mi izročili obtožnico, iz katere sem šele izvedel, česa vsega me takoimenovana ljudska oblast obdolžuje.

Drugega februarja so nas preselili v sobo 159, sicer tudi med mladoletne, a tu smo bili še bolj pomešani s kriminalci in s partizani.

Razprava, ki je bila že večkrat odložena, je bila končno le napovedana za petega februarja ob osmih zjutraj na ljubljanskem okrožnem sodišču. Sporočili so mi, naj si pri svojih domačih omislim civilno, predvsem pa čisto obleko. Pisal sem teti Eli in prejel od nje s primerno naglico rjav suknjič. Bil mi je prav in tako sem se kak dan pred razpravo prelevil v civilista. Domobranski jopič mi je odslej služil za dodatno vzglavje. Ne spominjam pa se, kaj se je zgodilo s pošvedranimi čevlji, ki mi jih je v Kranju partizan zamenjal za moje.

Kdaj sem prišel do pravih čevljev? Zdi se mi, da sem drsal na razpravo še v tistem strganem in z vrstico zavezanim obuvalu. Morda so mi zamenjali ta del opreme res šele v Zavodu za politično prevzgojo. Vsekakor so se mi čevlji popolnoma zbrisali iz spomina. Kdo ve, koliko drugih spominov je šlo enako pot.

Dan pred razpravo me je paznik odpeljal iz celice v pritličje in me postavil v razmeroma temni sobici pred majhnega možička, ki je sedel za pisalno mizo in nekaj brskal po papirjih. »Tovariš je tvoj zagovornik,« mi ga je paznik predstavil in odšel. Zagovornik ni bil več mlad, a tudi star še ne. Na robu mize se je kadila cigareta. Ko so se za stražarjem zaprla vrata, je dvignil glavo od papirjev. Pogleda sta se ujela. Odprl je mapo in me vprašal po imenu.

Potem mi je advokat – čigar imena se nočem spomniti – precej neprijazno povedal, da je imenovan od ljudske oblasti, da me mora na procesu braniti. Vprašal me je po osebnih podatkih in pri vsaki besedi kazal svojo slabo voljo.

Ker nisem dobro vedel, kaj človek lahko govori s svojim zagovornikom, sem ga vprašal, na kakšno obsodbo lahko računam.

»Če boš imel srečo, dobiš 8 do 12 let,« je suho odgovoril.

»Pa moja mladoletnost?« sem vprašal, kar dokazuje, da sem bil kljub vsem zaporom še vedno naiven.

Zagovornik me je takoj postavil nazaj v realnost: »Prokleti hudič! Kaj pa misliš, da si! Ali misliš, da smo še zmeraj v stari Jugoslaviji! Sodili te bodo zaradi izdajalstva. Vesel bodi, če jo odneseš tako poceni!«

Sveta maša in kostanjev piknik v Buehlertalu

Pa je bilo razgovora z mojim advokatom konec. Stražar me je odpeljal nazaj v sobo. Poparjen sem sedel ob zidu in mislil: »Če je zagovornik tak, kakšen bo šele tožilec!«

Drugo jutro so nas obtožence iz različnih sob zbrali na hodniku, vklenili z verigo po dva in dva in nas peljali v sodno dvorano, kjer se je že trlo ljudstva. Razprava je potekala v glavni sodnijski dvorani. Pričela se je ob osmih zjutraj, trajala pa do pol petih zjutraj naslednjega dne. Več kot 21 ur se je vlekel proces. Bilo nas je 18 obtožencev, članov Slovenske legije. Po izreku iz nekega takratnega časopisa, ne po spominu, naj naštejemo naša imena in poklice: Viktor Žibert, uradnik, Franc Pečan, akademik; Roman Lupinc, bogoslovec; Alojz Učakar, krojač; Rok Pečko, čevljar; Marjan Speil, tehnik; Anton Troppan, uradnik; Stanislav Kink, uradnik; Stane Jeraša, graver; Bogdan Cepuder, maturant; Ivan Bevc, uradnik; Jože Klemenčič, uradnik; Jože Bida, sluga; Ludvik Lenasi, krojač; Marko Kremžar, dijak; Ivan Habjan, učiteljskičnik; Bogdan Cizman, dijak in Leopold Šušteršič, katerega poklic ni naveden. Vsekakor tipični predstavniki kapitalizma.

Sodnik je bil dr. Bronislav Skaberne, ob njem pa dva nepoznana »ljudska sodnika«, ki sta morda znala govoriti, a tega javno nista pokazala. Takih polpismenih ljudskih sodnikov, ki so imeli kot edino upoštevanja vredno lastnost člansko izkaznico KP, ki pa jim je dajala pri končnem odločanju veliko besedo, smo se bali.

Prvi obtoženec in nosilec »liste« je bil omenjeni Žibert, po poklicu pravnik. Bajse se je njemu posrečilo, da je s svojimi argumenti zavlekel razpravo od božiča do februarja. V tem je bila lahko bistvena razlika. Ves december in januar so se vrstili skupinski, tako imenovani božični procesi proti političnim nasprotnikom, katere so seveda imenovali kratkomalo: izdajalci. Veliko obtožencev na teh procesih je bilo obsojenih na smrt na vešalih ali pa pred puškami, če so bili ljudski sodniki bolj milostno navdahnjeni. Nekaj takih obsodb so kasneje brez hrupa spremenili v zaporne kazni, ker je šlo oblastnikom verjetno še bolj kot za likvidacijo nasprotnikov za vtis, ki so ga te razprave pustile med ljudstvom. Kljub temu je bilo takrat na ljubljanskem sodišču izvršenih precej političnih sodnih umorov.

Ko je božični čas minil, je bilo upati ne sicer, da bi se krvoželjnost partije podelila, marveč da bo psihološka potreba po smrtnih obsodbah vedno manjša. Na srečo se je izkazalo, da je bilo res tako. Vendar ko smo tisto

Otroško veselje ob Miklavžu v Vöhrenbachu

jutro stopali v dolgi vrsti iz zaporov pred »ljudsko sodišče«, tega nismo vedeli. Naš proces je bil že tretji proti članom Slovenske legije, a vsaj jaz nisem imel pojma, kako sta potekala prva dva. Ali so prihranili najhujše za konec?

Da so nas pripeljali v sodno dvorano močno zadržane in vklenjene v železne verige, ki so pri vsakem koraku glasno pozvnanje, ni ravno izboljšalo niti naše morale niti našega videza pred nahujskano množico. Kako bi mogel biti v skupini vklejenih, pomečkanih zapornikov kdo nedolžen?

Tožilec, Hubert Repovž, ki so ga nekateri med nami poznali kot surovega človeka, je glasno dokazoval vsemu svetu, da smo obtoženi reakcionarji, notorični zločinci, notorični izdajalci in notoričen izvržek človeštva. Beseda »notoričen« se je temu ljudskemu juristu zdela izredno slikovita in jo je zato s poudarkom uporabljal. Ostala mi je v spominu, ker sem med njegovim ognjevitim govorom ugibal, koliko naj bi »notornost« utegnila povečati krivdo in kazen. Polna dvorana mu je navdušeno pritrjevala, tulila in kričala: »Smrt! Smrt! Smrt!« Tudi tožilec je zahteval za vse – brez izjeme – smrtno kazn. Smrt je bila tiste čase hudo poceni za vse, razen za prizadete.

Pričelo se je zasliševanje prič, ki so sicer vedele le malo o nas, a so zato zlivale iz sebe tem več gnojnice in sovraštva. Pričam, ki jih je predstavljal tožilec, ni bilo treba nič dokazovati in tudi zagovorniki, ki so sedeli nasproti tožilcu, jih niso spravljali v zadrego. Skrbelo nas je, kdo si bo upal pričati za obrambo.

(Se nadaljuje)

DOSLEDNOST

»Zakaj moram prav zdaj napisati to razglednico!« se je razburjal Luka.

Očka in mamica sta vztrajala in na glas razmišljala: »Teta ti je napisala vendar tako lepo pismo. Izbrala je kartico in tisti trenutek mislila nate. Tudi ti se moraš potruditi in narediti nekaj posebnega in lepega zanjo.«

VSE, KAR HOČETE, DA BI LJUDJE STORILI VAM, STORITE VI NJIM

Zvečer so se potem pogovarjali skupaj o voščilih za praznike sorodnikom in prijateljem. Tokrat bodo naredili tako, da bo vsakemu od njih posebej všeč. Ugotavljali so, kdo je romantičen – temu bodo napisali pesmico, komu so všeč izzivi – temu naredijo križanko, kdo ima bujno domišljijo – temu pošljejo fantastično zgodbo, ki si jo bo izmislil Luka, kdo hodi rad na izlete – temu pošljejo vremensko napoved, kdo je sladkosned – temu pošljejo recept, kdo je umetniška duša – temu pošljejo sliko, ki jo bo narisala Lučka.

Jezus nam pravi: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!«

BOŽIČNA VOŠČILNICA

NAREDI SAM

1. POTREBUJEŠ:

- PAPIR ali TANEK KARTON,
- BARVICE,
- ŠKARJE,
- SUKANEC.

2. PREPOGNI PAPIR NA POLOVICO.

3. NARIŠI POLJUBNE VZORCE, JIH POBARVAJ.

IN IZREŽI TAKO, DA SE NA ROBOVIH DRŽIJO SKUPAJ.

4. VZOREC RAZGRNI

5. NA NOTRANJO STRAN NAPIŠI VOŠČILO IN SE PODPIŠI.

- #### 6. NA PRVO STRAN NAPIŠI IME TISTEGA, KI MU POSVEČAŠ VOŠČILO, NAREDI ZANKO IN GA OBESI NA BOŽIČNO DREVO.

Janez gre s prijateljico v kino, pred vhomom si kupi čokolado, ki jo med predvajanjem odvijne in začne grizljati. "A je dobra?" ga vpraša prijateljica. "Odlična. Škoda, da si je nisi kupila še ti."

Po fiziološki, ki jo je Zdravko jedel pred poukom, so se pričele prebavne težave in med poukom mu je iz zadnjice ušel smrdljiv prdec. Učiteljica ga je napodila iz razreda, na hodniku pa se je spraševal: "Razumem, da sem moral iz razreda, toda zakaj so drugi ostali v njem?"

Prometni policist zaustavi voznika razmajanega fička. Ko zahteva osebne dokumente voznika, le-ta pravi: "Oprostite, toda pri sebi nimam vozniškega dovoljenja, ker sem ga pozabil doma."

"Potem mi pa pokažite osebno izkaznico ali potni list," reče policist.

"Tudi te dokumente sem pozabil doma," se opravičuje voznik.

"Potem mi pa pokažite karkoli, da bom vedel, kdo ste," se sprijazni policist.

Voznik mu pokaže žepno ogledalo in reče:

"To je vse, kar imam v žepu."

Policist pogleda v ogledalo in reče:

"Zakaj pa nisi takoj povedal, da si policist? Med seboj si bomo pa ja zaupali, mar ne?"

Razgovor na zabavi:

"Je res, da ste vi velik občudovalec dobre glasbe?"

"Ja, res je. Toda kljub temu lahko igrate še naprej!"

Iz dnevnika starega partizana:

"Prvi dan. Zasedamo koto 367. Krenemo na juriš in preženemo Nemce.

Drugi dan. Nemci so jurišali na nas. Mi smo se krčevito upirali in branili, toda morali smo se umakniti.

Tretji dan. Ponovno jurišamo na koto 367, ki jo osvojimo.

Četrti dan. Nemci so dobili okrepitev. Jurišajo in spet je kota 367 njihova.

Peti dan. Prišel je kmet, ki je lastnik tukajšnjega zemljišča in pregnal nas in Nemce."

Študent medicine ni bil kaj prida pri študiju. Zdaj si je zlomil še nogo in ga dva meseca ni bilo na predavanjih. Ko se je vrnil na faks, ga je profesor vprašal: "No, kako je z vami?"

"Super!" je odgovoril študent. "Bolje tečem kot pred poškodbo!" se je pohvalil.

"V redu! Torej vam manjka samo še pretres možganov!"

"Vaše srce je popolnoma zdravo in z njim boste lahko dočakali 70 let," reče kardiolog pacientu.

"Saj toliko jih pa že imam!"

"No, kaj vam nisem rekel?"

"Vzela bom čevlje, ki sem jih najprej pomerila."

"Žal mi je, toda moja kolegica jih je že prodala pred eno uro."

1	2	3	4		5	6	7	8	9
10				▽	11				
12				13				▽	
14		▽		▽	16		▽	17	18
19	20		21			22			23
24				▽	25				
26				27					▽
28				29		▽	30		31
	▽	32	33			34	▽	35	
36								▽	

VODORAVNO: 1 del smučarske skakalnice, kjer se športnik pože ne v skok, 10 vpiši BUMA, 11 ustvarjalec, 12 točka v sredini, 14 šesta črka abecede, 15 enaindvajseta črka abecede, 16 pritrilnica, 17 varnostni svet, 19 reka na Balkanu, 22 vzpetina, na kateri stoji jeruzalemski tempelj, 24 evidentna matična številka občana, 25 žensko ime, 26 milijonti del milimetra, 28 osebni zaimek, moška oblika tretje osebe množine, 29 Anton Žizek, 30 šiviljska potrebščina, 32 posušeno lubje cimetočca, dišava za pecivo, 35 osebni zaimek, skrajšana ženska oblika prve osebe dvojine, 36 dobro znano vino

NAVPIČNO: 1 stanje obsedenega človeka, 2 glasbeni način, 3 priprava za odnašanje smeti, 4 kmečka posoda za kisló zelje, 5 del vinskega kozarca, 6 moško ime, kratka domača oblika, 7 velik po številu primerkov, oseb, 8 Črnilogar Otmar, 9 doba, 13 žensko ime, 18 udeležen z drugimi v krivdi, 20 zdravilna rastlina z belimi ali rožnatimi cveti, 21 nacionalni olimpijski odbor, 22 slovenska denarna valuta, 23 Nadrah Anton, 27 žena z otrokom, 31 barva kože, 33 Ivan Merljak, 34 termoelektrarna

401A0 Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden pri Düsseldorfu. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

410B1 V Bohinjski Bistrici (občina Bohinj), 6 km od Bohinjskega jezera in 1 km od smučišča Kobla, v mirnem in sončnem okolju, prodam zazidljivo parcelo (2680 m²) s pridobljeno urbanistično informacijo, na kateri že stojita hiša iz leta 1960 in gospodarsko

poslopje iz leta 1980. Informacije po tel.: +386 (0) 41 975 484, +386 (0) 41 880 931, +386 (0) 4 5315 018. Cena po dogovoru.

410A1 Lepo dvostanovanjsko hišo v Prepoljah na Dravskem polju (15 km od Maribora) prodam ali za menjam za enodružinsko hišo oz. stanovanje. Parcela 1.000 m², grajena leta 1976, obnovljena leta 1998. Koristna površina znaša 270 m², okolica urejena, gospodarsko poslopje 150 m² z vsem, i potrebnimi priključki in vrtom. Cena po dogovoru. Informacije na tel. 00386 2 686 10 67

Dragi naročniki in poverjeniki Naše luči!

Naša revija je delo mnogih prostovoljnih sodelavcev. Najprej so to dopisniki iz izseljenskih katoliških skupnosti – župnij, potem pa nekateri stalni sodelavci, ki nam redno pošiljajo članke za posamezne rubrike v našem glasilu. Zahvaliti pa se moramo posebej tudi naročnikom in bralcem revije. Brez vas bi ne bilo tega glasila, ki povezuje mnoge naše rojake po Evropi in svetu in nas vse razveseljuje. Prav zaradi zastojnega dela tolikih sodelavcev lahko nudimo revijo izjemno poceni širokemu krogu ljudi.

Vendar tudi nas dohaja draginja, ki se pojavlja vsepovsod. Tako smo se morali zaradi prihodnosti revije in kolikor toliko načrtovanega finančnega zaledja reviji odločiti za povišanje naročnine, ki ga uvajamo s 1. januarjem 2005.

Nova cena je 2,30 € za izvod. Letna naročnina za Evropo je 23,00 €.

V drugih valutah: 35,00 chf, 210,- sek, 15,- gbp, 28,- usd. Zaradi varčevanja dobivate naročniki iz Nemčije revijo preko misij, v drugih državah pa po pošti z uredništva v

München. Za naročnike po svetu, ki dobivate revijo po pošti iz Ljubljane velja, da vam bodo povišano naročnino sporočili iz založniške hiše Družina. Višina bo prilagojena navadni ali letalski pošiljki, za kakršno dostavo ste se pač odločili.

Prosimo vas, da sprejmete naš ukrep z razumevanjem, saj si ne moremo dovoliti, da bi nam stroški zrastle preko glave in bi zapadli v finančno nelikvidnost. Tudi vas lepo prosimo, da nam pomagate razširjati krog rednih naročnikov, saj je le to garancija za prihodnost revije. Naročnino lahko poravnate pri poverjenikih ali na račun:

JP-Kirchenstiftung, Bank im Bistum Essen,
konto.: 209 400 26, BLZ 360 602 95.

BIC: GENODE1BBE,
IBAN: DE96 3606 0259 0020 9400 26

Na isti račun se nakazujejo tudi podpore in darovi za revijo. Darovalcem iz Nemčije na željo lahko preskrbimo tudi potrdilo za Finanzamt.

Hvaležni smo vam za zvestobo.

Janez Pucelj, urednik in upravnik NL

Pristojne prijavnne službe v evropskih državah marsikaterega našega izseljenca še vedno vodijo kot jugoslovanskega državljan, čeprav ima le-ta slovenski potni list. Sprememba vpisa državljanstva se pač ne izvrši avtomatično, zato preverite sami na prijavnem uradu svojega bivališča, ali je vpis državljanstva pravilen. Predstavite svoj novi potni list in zahtevajte, da vas vpišejo pod kodo 131, ki je oznaka za Slovenijo. Marsikje z začudenjem ugotavljamo, kako malo slovenskih državljanov objavljajo različne statistike.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 20 EUR za enkratno objavo. Vsaka beseda od 50 dalje stane 0,50 EUR. Celoletna objava z isto vsebino je 150 EUR. Z večkratno zaporedno objavo narašča tudi popust. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu za naslednjo izdajo. Plačilo pri poverjenikih, slovenskih župnijah ali na uredništvo.

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • **Glavni urednik:** Janez Pucelj, München, Nemčija • **Odgovorni urednik:** Ljubo Bekš, Ljubljana • **Uredništvo:** Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • **Uprava:** Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: beksl@siol.net, E-naslov: janez.pucelj@t-online.de
NAROČNINA (v valuti zadevne države): Evropska zveza 20 EUR • Slovenija 4.000 SIT • Švedska 200 SEK • Švica 30 SFR • Velika Britanija 15 GBP • Avstralija 35 AUD • Kanada 30 CAD • ZDA 18 USD • Hrvaška 110 HRK
V ceno izvoda je vračunan 8,5 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Ministrstva za kulturo.
Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. **Transakcijski račun pri NLB, d.d.:** 02014-0015204714, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč, **IBAN** SI56020140015204714, **SWIFT** LJBAS12X • **Devizni račun pri NLB, d.d.:** 01000-0000200097-140-7100-1189115. • Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. **Oblikovanje in grafična priprava:** TRAJANUS, d.o.o., Kranj • **Tisk:** Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSkih IZSELJENSKIH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA**Stanislav Cikaneč**

62, Offley Road
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 020 - 7735 6655

AVSTRILIJA**Anton Štekl**, delegat

Einsiedlergasse 9-11
A-1050 WIEN
tel. (*43) 1-544 2575

Oskrbuje tudi skupnost
v Linzu in Freilassingu

Slovenska skupnost v Gradcu

Mariahilferplatz 3
A-8020 GRAZ
tel. (*43) 0316 - 71 31 69 37

Janez Žagar

Kirchweg 6, A-6841 Mäder, Vorarlberg
tel. (*43) 05 52 36 21 66
Faks. (*43) 05 52 36 21 666
GSM (*43) 06 64 52 60 667

SPITTAL

A-9800 SPITTAL / Drau
Marienkapelle, Villacherstraße
Jože Andoljšek
tel. (*43) 042 3927 19

BELGIJA - NIZOZEMSKA**Alojzij Rajk**

G. Lambertlaan 36
B-3630 EISDEN
tel. (*32) 089 - 76 22 01
tel./faks. (*32) 089 - 76 22 01
GSM (*32) 0476 - 862 160

Slovenski pastoralni center

Av. de la Couronne 206
B-1050 Bruxelles
tel. (*32) 02 - 647 71 06

FRANCIJA**Jože Kamin**

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHÂTILLON
tel. (*33) 1-42 53 64 43
faks (*33) 1-42 53 56 70

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 3 82 91 85 06

Jože Kamin, delegat

Toni Drašček
14, rue du 5 Decembre
F-57800 MERLEBACH
tel. (*33) 3 87 81 47 82
(Mlin) (*33) 3 87 01 07 01

Štefan Čukman

6, rue Vernier
F-06000 NICE
tel. (*33) 4 93 88 58 51

HRVAŠKA

Zagreb, slovenska skupnost je oskrbovana
iz Slovenije.

ITALIJA**SLOVENIK:****dr. Jožko Pirc**

Via Appia Nuova 884, I-00178 ROMA
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

Slovenska skupnost je oskrbovana
iz Slovenije.

SRBIJA IN ČRNA GORA**Jože Hauptman**

Hadži Milentija 75
11000 Beograd
tel. (*381) 11 308-5585

NEMČIJA**Izidor Pečovnik**

Kolonnenstr. 38
D-10829 BERLIN
tel. (*49) 030 - 784 50 66
faks (*49) 030 - 788 33 39
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik

Bausemshorst 2
D-45329 ESSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13
tel./faks (*49) 0201 364 18 04

Stanislav Čeplak, diakon

Oskarstr. 29
D-46149 OBERHAUSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121
D-50674 KÖLN
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT
tel. (*49) 069 - 63 65 48
faks (*49) 069 - 63 307 632

Janez Modic

Römerstrasse 32
D-68259 MANNHEIM
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00
faks (*49) 06 21 - 71 52 106

Stanislav Gajšek

Aventinstr. 25
D-85051 INGOLSTADT
tel. (*49) 0841 - 59 0 76
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

dr. Zvone Štrubelj

Staffenbergstr. 64
D-70184 STUTTGART
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 78 - 441 76 75

Roman Kutin

Klausenberg 7c
D-86199 AUGSBURG
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13
GSM (*49) 01 73 - 59 37 313

dr. Marko Dvořák

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137
D-89073 ULM
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec
tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0173 - 9876 - 372
faks: (*49) 089 - 219379016
Liebigstr. 10
D-80538 MÜNCHEN

ŠVEDSKA**Zvone Podvinski**

Parkgatan 14
S-411 38 GÖTEBORG
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVIČA – LIECHTENSTEIN**mag. David Taljat**

Hallwylstrasse 60
CH-8004 ZÜRICH
tel. (*41) 01 301 31 32
faks (*41) 01 303 07 88
GSM (*41) 079 777 39 48

Duhovna obnova • Baasem 2004

Slovenski katoličani ostajamo zasidrani v Kristusu.

Dr. Vinko Potočnik, diakon Stanko Čepлак in župnik Alojz Zaplotnik

Krst novincev v Baasemu

Mladi na sprehodu

Gobarki

Tudi najmlajši so pokazali, kaj znajo.

Najmlajši udeleženci Baasema

ISSN 1408-9726

9 771408 972008